

การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

The Development of Indicators and the Approach to
Promote Desired Characteristics in Graduates from the
Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University

ไตรธิกา นุ่นเกลี้ยง
Trithika Nunklieng

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประจำปีงบประมาณ 2563 รหัสโครงการ LIA6304072S

หัวข้อวิจัย : การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชื่อนักวิจัย : นางสาวไตรศิกา นุ่นเกลี้ยง
หน่วยงาน : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
ปีที่ทำการวิจัย : 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และสอบถามจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยการใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบเดลฟาย (Delphi Technique) ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 19 ท่าน เพื่อตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 รอบ จนกระทั่งความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกัน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ และใช้สถิติประกอบด้วย ค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และฐานนิยม

ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือ “บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม” โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม การเป็นผู้มีจิตสาธารณะ และการเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ การเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ การเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การเป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ และการเป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล

แนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ คือ การจัดทำหลักสูตรที่บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในคณะศิลปศาสตร์ โดยใช้วิธีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง และใช้กิจกรรมนอกหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ในการพัฒนาและผลิตบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Title : The Development of Indicators and the Approach to Promote Desired Characteristics in Graduates from the Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University

Researchers : Trithika Nunklieng

Institution : Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University

Year : 2021

Abstract

The study aimed to develop indicators and an approach to promote desired characteristics in graduates which identifies Faculty of Liberal Arts students. The study was conducted by using related documents and consulting specialists. To conduct long-range forecasting, the Delphi Technique was also employed. Nineteen specialists were asked to answer a questionnaire three times until consensual opinions were reached. Data were analyzed using descriptive analysis including median, interquartile range, and mode.

The findings revealed that the desired characteristics of the Faculty of Liberal Arts students, Prince of Songkla University came under the concept that “Graduates of the Liberal Arts Faculty are valuable people for society and themselves”. The characteristics could be divided into two aspects; namely, individual value, and academic and professional skills. Individual value consisted of three indicators which were being moral and ethical, public-minded, and owning interpersonal skills. Academic and professional skills consisted of four indicators, which were having academic and professional skills, critical thinking, international communication skills, and digital skills.

The approach to promote the desired characteristics in the students was to develop a curriculum integrated with relevant units in the faculty by adopting means of supporting, honoring, and using extracurriculars related to the indicators in developing and producing graduates from the Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University.

Keywords: indicators, approach, desired characteristics

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประจำปีงบประมาณ 2563 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะกรรมการวิจัย และคณะกรรมการบริหารกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ รวมถึงเจ้าหน้าที่กองทุนคณะศิลปศาสตร์ เป็นอย่างสูงที่สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งการตอบข้อคำถามปลายเปิด และการให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสอบถาม เกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัด และแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลมาวิเคราะห์และสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ในครั้งนี้ได้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และทีม อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่คอยให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย การชี้แนะแนวทางปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง ตรวจสอบแก้ไขความเรียบร้อย ตลอดจนคำแนะนำด้านวิชาการที่ดีเสมอมา อีกทั้งยังเสียสละเวลาส่วนตัวคอยเอาใจใส่ ถามไถ่ถึงความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ รวมถึงการผลักดันให้กำลังใจที่ดีและไม่ตรีจิตต่าง ๆ ทำให้ตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยตระหนักถึงความทุ่มเทของอาจารย์ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบูรพคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณาจารย์ที่ได้ถ่ายทอดวิธีวิทยาการวิจัยให้แก่ผู้วิจัย

ไตรถิภา นุ่นเกลี้ยง

2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญเนื้อหา	(ง)
สารบัญตาราง	(ฉ)
สารบัญภาพ	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิด ทฤษฎีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา	6
ตัวชี้วัดและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา	13
แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
การศึกษาขั้นนำ	23
การหาผู้เชี่ยวชาญ	23
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	28
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
ผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษา	32
ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา	40
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	49
บทสรุป	49
อภิปรายผล	56
ข้อเสนอแนะ	64

	หน้า
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	70
ภาคผนวก ก ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรืออัตลักษณ์ของนักศึกษา	71
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเดลฟายเพื่อการวิจัย รอบที่ 1	84
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเดลฟายเพื่อการวิจัย รอบที่ 2	88
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ รอบที่ 2	100
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเดลฟายเพื่อการวิจัย รอบที่ 2	105
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ รอบที่ 3	113
ภาคผนวก ช หนังสือบันทึกข้อความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	117
ประวัติผู้วิจัย	124

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนผู้เชี่ยวชาญจำแนกตามคุณสมบัติ
2	จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืนจากผู้เชี่ยวชาญ
3	ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานสูงสุดถึงต่ำสุด
4	ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนของตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกต เพื่อบอกสภาพ ทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษาข้างต้น โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานสูงสุดถึงต่ำสุด
5	ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ในส่วนของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุซึ่ง คุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานสูงสุดถึงต่ำสุด

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	46

1 สังเคราะห์สรุปและอภิปรายผลการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศทุกประเทศมีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วท่ามกลางยุคกระแสโลกาภิวัตน์ที่นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการศึกษา เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ก็ได้รับผลกระทบและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นกัน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์นั้นมีผลกระทบทั้งด้านดี กล่าวคือการก้าวล้ำทางด้านเทคโนโลยี การมีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและรวดเร็ว และด้านไม่ดี กล่าวคือ การนำเสนอของสื่อในด้านลบที่กระตุ้นให้ผู้รับสารขาดการคิดวิเคราะห์ ข้อเท็จจริงต่าง ๆ อย่างถูกต้อง อีกทั้งอาจเกิดพฤติกรรมการลอกเลียนแบบวิถีคิดไปโดยไม่รู้ตัว ทำให้เห็นว่าการเปลี่ยนสมัยใหม่กระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทำลายวัฒนธรรมไทย และที่ร้ายที่สุดคือ ศักยภาพของเยาวชนไทยเสื่อมลงจากการใช้ชีวิตแบบไม่ยั้งคิดเช่นนี้ (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2550) ด้วยเหตุนี้เองหน่วยงานต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องปรับตัวและบริหารงานให้ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นกลไกหลักที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์ นั่นก็คือ การพัฒนาคุณภาพของคนนั่นเอง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภาคการศึกษาที่เกี่ยวข้องของทุกภาคส่วน จึงเกิดการปฏิรูปการศึกษาในหลาย ๆ อย่าง เพื่อรองรับและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงข้างต้น

นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ เนื่องจากการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาเป็นการเรียนเพื่อให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วออกไปประกอบอาชีพตามสาขาที่ตนเองได้ศึกษา ดังนั้นหากมีการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความเข้าใจในตนเอง เข้าใจในบทบาทของตน จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเหล่านี้เป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป (สุภชฌาน์ ศรีเยี่ยม, 2555) ทั้งนี้จากการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพบัณฑิตไทยจะมีปัญหาหลายด้าน กล่าวคือ ปัญหาเกี่ยวกับความสามารถทางภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ปัญหาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ ปัญหาด้านการขาดความสามารถในเชิงการคิดวิเคราะห์และการคิดในเชิงบูรณาการ ปัญหาในด้านการขาดการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่ที่ถูกต้อง ปัญหาการขาดนิสัยของการใฝ่รู้ ความรู้รอบตัว ความรู้ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ (สุธรรม อารีกุล และคณะ, 2540) ดังนั้น การพัฒนานักศึกษานั้น มิใช่เป็นเพียงการจัดการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์ ให้มีความรู้และทักษะในสาขาอาชีพเท่านั้น แต่ต้องพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปเป็นคนดี มีความรู้คู่คุณธรรมด้วย (นงลักษณ์ ใจฉลาด, 2559) ด้วยเหตุนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการ

ปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและส่วนรวม

2. ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และกำหนดพฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา โดยนำแนวคิดตามกระแสพระราชดำริของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนกที่ว่า “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” นำมาประกอบการพิจารณากำหนดคุณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและสังคมจึงได้กำหนดพฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (คณะศิลปศาสตร์, 2564) ไว้ดังนี้

1. มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีน้ำใจ มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และช่วยเหลือสังคม
2. มีวินัย ประพฤติปฏิบัติตน ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย กฎหมาย และสังคม
3. มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา แลปฏิบัติตนตรงต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ และไม่ทำให้เสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกำหนดอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนที่ชัดเจน สู่ถึงความเป็นสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยจึงกำหนดอัตลักษณ์คำว่า I-WiSe ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

I ย่อมาจาก Integrity หมายถึง นักศึกษาสงขลานครินทร์ ต้องมีความซื่อสัตย์ มีวินัย ทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ คุณสมบัติด้านความซื่อสัตย์และการมีวินัยถือว่าเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นและจำเป็นสำหรับทุกคนที่ใช้ชีวิตในโลกนี้อย่างมีความสุขได้

Wi ย่อมาจาก Wisdom หมายถึง ใฝ่ปัญญา นักศึกษาสงขลานครินทร์ต้องมีทักษะการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เข้าใจในเนื้อหาตามสาขาที่นักศึกษาเลือกเรียนมาให้มากที่สุด ซึ่งการที่เป็นคนใฝ่ปัญญานั้น มิได้หมายความว่าเรียนในห้องเท่านั้น แต่การสร้างปัญญาสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

ยิ่งในโลก Digital Society ถ้าเรามีความสนใจและมีทักษะการเรียนรู้ที่ดี แม้กระทั่งจบการศึกษาแล้ว เรายังคงต้องมีการชวนช่วยและเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

SE ย่อมาจาก Social Engagement หมายถึง การมีจิตสาธารณะ ซึ่งคุณสมบัตินี้ สามารถสื่อถึงปณิธานของสงขลานครินทร์ได้เป็นอย่างดี นั่นคือ “ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” นักศึกษาต้องพยายามแสดงตนให้เห็นถึงความเป็นคนที่มีน้ำจิตน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือคนรอบข้าง สังคม เพราะการที่เราอยู่ได้หมายถึงสังคมต้องอยู่ได้เช่นกัน

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การบริหารของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดำเนินงานตามกรอบนโยบายของมหาวิทยาลัยนั่นคือ การพัฒนา ส่งเสริมนักศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และอัตลักษณ์นักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (I-WiSe) จากการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานดังกล่าว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากหน่วยงานดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานกลาง คุณภาพของบัณฑิตคณะศิลปศาสตร์ ก็จะเป็นเหมือนกันทั่วประเทศ ขาดความโดดเด่นเฉพาะทางของบัณฑิตคณะศิลปศาสตร์ อีกทั้งในระยะหลังมีการกล่าวถึงอัตลักษณ์ของนักศึกษากันอย่างกว้างขวาง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารคณะฯ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของคณะศิลปศาสตร์ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักศึกษาของคณะศิลปศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านผลผลิต (Output) ผลที่เกิดขึ้นโดยตรงหลังจากการดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้น
ได้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พร้อมองค์ความรู้ถึงรูปแบบการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตดังกล่าว
2. ด้านผลลัพธ์ (Outcome) ผลที่เกิดต่อเนื่องจากผลผลิต
ได้ข้อมูลที่สะท้อนจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง รวมถึงทิศทางการดำเนินงานสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาที่สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. ด้านผลกระทบ (Impact) ผลระยะยาวที่อาจเกิดขึ้น หรือผลต่อเนื่องจากผลลัพธ์
ข้อมูลที่ได้พร้อมรับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาของบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของคณะในการแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ (นิชาวดี ตานีเห็ง และคณะ, 2559)

ผู้วิจัยยังเล็งเห็นถึงผลประโยชน์ของงานวิจัยว่างานวิจัยชิ้นนี้ยังมีประโยชน์ต่อชุมชน คือ คณะศิลปศาสตร์ และต่อผู้เชี่ยวชาญเนื่องจากสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยมาใช้ในการผลิตบัณฑิตให้ตรงตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ศึกษา

1.1 การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยพัฒนาจาก

1.1.1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1.2 ข้อกำหนดพฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งประกอบด้วย (1) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีน้ำใจ มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และช่วยเหลือสังคม (2) มีวินัย ประพฤติปฏิบัติตน ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย กฎหมาย และสังคม (3) มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา แลปฏิบัติตนตรงต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ และไม่ทำให้เสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

1.1.3 ข้อกำหนดด้านอัตลักษณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (I-WiSe) ซึ่งประกอบด้วย (1) I ย่อมาจาก Integrity ความซื่อสัตย์ มีวินัย (2) Wi ย่อมาจาก Wisdom ใฝ่ปัญญา (3) SE จิตสาธารณะ

1.1.4 วิสัยทัศน์และพันธกิจของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ คือ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ

โดยจะนำข้อมูลทั้งหมดที่ผู้วิจัยจะรวบรวมเพื่อส่งข้อมูลให้กับผู้เชี่ยวชาญเป็นเกณฑ์ในการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ในรอบที่ 1

1.2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยพัฒนาจากองค์ความรู้ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการแบบสอบถามการวิจัยทั้ง 3 รอบ (Delphi Technique)

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

งานวิจัยนี้ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ (Experts) ที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้

2.1 คณบดีคณะศิลปศาสตร์ที่บริหารงานหรือเคยบริหารงานคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.2 ผู้บริหารคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่เกี่ยวข้องด้านการเรียนการสอน หรือการพัฒนานักศึกษา ในระดับปริญญาตรี

2.3 คณะกรรมการกิจการนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนระบบการพัฒนาการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะศิลปศาสตร์ (Stakeholders) ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับประโยชน์และผลกระทบจากคณะศิลปศาสตร์ โดยขอแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.4.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นศิษย์เก่าของคณะศิลปศาสตร์ ซึ่งเป็นผลผลิตหลักของคณะศิลปศาสตร์ คณะฯ จำเป็นจะต้องผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อส่งต่อไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่มีความต้องการจ้างงานบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์

2.4.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นนายจ้างของหน่วยงานที่นักศึกษาประกอบอาชีพที่มีอำนาจในการจ้างงานบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ คณะฯ จึงจำเป็นต้องผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาภายในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

ปีการศึกษา 2562 - 2563

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยทุกคนมีความยินดี เต็มใจ และมีความอิสระในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 รอบ

2. แบบสอบถามทั้ง 3 รอบ ที่ผู้เชี่ยวชาญตอบนั้น เพียงพอที่จะพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาตัวชี้วัด หมายถึง การคิดค้นเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการดำเนินงาน การประเมินผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ขององค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งสามารถแสดงผลของการวัดหรือการประเมินผลในรูปแบบข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อสะท้อนประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานขององค์กรหรือหน่วยงาน

2. แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา หมายถึง ขั้นตอนและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาที่สังเคราะห์จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวคิด ข้อเสนอแนะในประเด็นของการพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นที่ต้องการของสังคม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นฐานคิดและแนวทางในการใช้ฐานองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิด ทฤษฎีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา
2. ตัวชี้วัดและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา
3. แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำ ความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวาง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา โดยผสมผสานสาระความรู้ให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาและให้สถานศึกษาจัดประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553)

ในเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

จากการศึกษาความหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่ามีการกล่าวถึงความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่าหมายถึง สิ่ง que แสดงให้เห็นความดีหรือลักษณะประจำ ตัวของบุคคลที่ชัดเจน

กรมวิชาการ (2545) กล่าวว่า ว่าคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ตามที่สถานศึกษากำหนด สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและในสังคมได้อย่างมีความสุข ความดี ความงาม ความดีเป็นคุณค่าของจริยธรรม ความงามเป็นคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ สิ่ง que ตอบสนองความต้องการได้เป็นสิ่งที่มีความค่า คุณค่าเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตามเวลา และคุณค่ามักเปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการของความเจริญ

พรพรรณ สุทธานนท์ (2538) ได้ให้ความหมายคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่า หมายถึง แบบอย่างพฤติกรรมหรือสิ่งที่ปรากฏให้เห็นและชี้หรือแสดงถึงความดีหรือลักษณะประจำบุคคล

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) กล่าวว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทย และพลโลก

ชาญชัย อินแถลง (2552) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่า หมายถึง ความคิด พฤติกรรม หรือลักษณะประจำ ของแต่ละบุคคลซึ่งแสดงออกมา สามารถสังเกตและเห็นได้ ดังนั้น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนจึงหมายถึง พฤติกรรมหรือลักษณะประจำตัวที่ดีที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับเด็กในสังคมไทย

รัชภูมิ สมสมัย (2552) กล่าวถึงความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก ที่สังคมต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้มีอยู่ 8 คุณลักษณะ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่ เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

จากความหมายข้างต้นผู้วิจัยขอสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นลักษณะที่สังคมต้องการ ทั้งในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่ถูกกำหนดขึ้นจากสภาพของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยเพื่อก่อให้เกิดสังคมพหุลักษณะเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวไว้ใน มาตราที่ 23, 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสรุปได้ว่าต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้ สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้าน ตามพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553)

อภิชาติ อ่อนเอม (2559) ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนนั้น ต้องให้ความสำคัญทั้งในด้านความรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีที่ผู้เรียนพึงมี เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน ครอบคลุมทั้งพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา ต้องส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดี ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย ที่ถูกต้องเป็นการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม ค่านิยม รวมทั้งวิถีชีวิตที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและมีศักยภาพในการที่จะศึกษาต่อ และในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

จากความสำคัญข้างต้นผู้วิจัยขอสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์มีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแล้ว ยังสามารถกำหนดให้ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาและใช้ชีวิตต่อไปได้อย่างมีความสุข

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับสังคม อารมณ์ ความรู้สึก ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการ ประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ซึ่งเกิดจากการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการ/กิจกรรมอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถเลือกใช้แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้อย่างหลากหลาย ดังนี้

3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของเพียเจต์

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2551) ได้สรุปว่า สติปัญญา หรือความสามารถในการรู้การคิดเป็นพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมสูงมักเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับสาเหตุและผลของการกระทำได้ นักวิชาการทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการพัฒนาการทางการรู้ คือ Jean Piaget ได้เสนอพัฒนาการทางการรู้การคิดไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นระยะการเคลื่อนไหวสัมผัส (The sensor motor stage) เป็นช่วงของเด็กแรกเกิดถึงอายุ 2 ขวบ จะมีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับความคงที่ของวัตถุ โดยจะเริ่มรับรู้ว่าวัตถุหายไปจากสายตาของตนยังคงเป็นวัตถุเดิมและไม่ได้หายไปไหน เช่น เมื่อเอากะดาษมาคั่นของเล่นที่เด็กกำลังเล่นอยู่ เด็กจะปิดกระดาษเพื่อหาของเล่น แสดงว่าเด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับการคงอยู่ของวัตถุในช่วงนี้จะเกิดกระบวนการ 2 ประเภท คือ

1.1 การดูดซึม (Assimilation) เป็นการรับรู้เข้าสู่โครงสร้างเดิมและเข้าสู่ระบบเดิม เป็นการปรับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับการรู้คิดของตน และปฏิเสธสิ่งที่ไม่เข้ากับการรู้คิดของตน

1.2 การปรับเปลี่ยน (Accommodation) เป็นการปรับความคิดหรือปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่เกิดการยอมรับประสบการณ์ใหม่ กระบวนการทั้งสองจะทำให้บุคคลเกิดความสมดุล (Equilibration)

2. ขั้นก่อนการปฏิบัติการ (The preoperational stage) เป็นช่วงของเด็กอายุ 2 – 7 ขวบ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน

2.1 ส่วนแรกปรากฏในเด็กอายุ 2 – 4 ปี เด็กจะมีพัฒนาการทางสรีระมากขึ้นและสามารถสำรวจสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น เรียนรู้คำและพฤติกรรมใหม่ ๆ แต่มีความคิดและพฤติกรรมที่เด่น คือ ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) เด็กเชื่อว่าสิ่งที่ตนเห็น ตนเข้าใจนั้นคนอื่น ๆ ก็มองเห็นและเข้าใจอย่างที่ตนเห็นและตนเข้าใจ ในช่วงนี้เด็กจะมีการเลียนแบบผู้ปกครองไม่ว่าจะเป็นคำพูด ท่าทาง กิริยามารยาท และพฤติกรรม

ในช่วงกระบวนการดูดซึม เป็นกระบวนการที่ใช้มาก โดยเมื่อเด็กเล่นเด็กจะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบข้างมากขึ้น รวมทั้งกระบวนการปรับเปลี่ยน เช่น การเลียนแบบจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กจากการเรียนรู้ทางสังคม

2.2 ส่วนที่สองปรากฏในเด็กอายุ 4 – 7 ขวบ เป็นขั้นความคิดแบบอัตสัมฤทธิ์ (Initiative thought) เด็กจะลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลง จากการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม เด็กอาจยังแยกไม่ออกระหว่างความเพ้อฝันหรือนิทานกับความเป็นจริง ช่วงนี้พัฒนาการทางความคิดเริ่มมีมากขึ้น

3. ขั้นปฏิบัติการแบบรูปธรรม (The stage of concrete operations) ปรากฏในเด็กอายุ 5 – 10 ขวบ มีความคิดที่จัดเป็นระบบมากขึ้น สามารถคิดทวนกลับและมีสิ่งกับในเชิงของมวลสาร ปริมาตร และน้ำหนัก

4. ขั้นปฏิบัติการแบบระบบ (The stage of formal operations) เป็นความสามารถในการคิดแบบสมมติและการคิดเป็นเหตุเป็นผล โดยมีลักษณะระบบคิดเป็น 3 ประการคือ

4.1 การสร้างการทวนกลับความคิดเกี่ยวกับความจริงกับความเป็นไปได้ (Thinking in possibilities) ผู้มีความสามารถในการคิดขั้นนี้ จะสามารถคิดสลับไปมาระหว่างความจริงกับความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นความคิดสมมติ ผู้ที่มีพัฒนาการในขั้นนี้จะสามารถคิดในเชิงนามธรรมได้

4.2 ความคิดแบบตั้งสมมติฐานจากหลักที่กว้างกว่า (Hypothetical-deductive thinking) ผู้ที่คิดในเชิงนามธรรมได้จะสามารถตั้งสมมติฐานได้ แล้วตรวจสอบสมมติฐานด้วยการทำวิจัย

4.3 การคิดถึงการคิด (Thinking about thinking) ผู้ที่คิดในขั้นนามธรรมแบบระบบขั้นนี้จะสามารถคิดถึงความหมาย ความสำคัญ คติวิเคราะห์ และหาเหตุผลประกอบการคิด หรือการจินตนาการของตนเอง ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดและการวิจารณ์ตนเองได้

3.2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีที่เสนอจิตลักษณะ 8 ประการ ที่อาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี คนเก่ง และมีสุขของคนไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ราก ลำต้น และส่วนที่เป็นดอกและผลของต้นไม้ (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2551)

ส่วนแรก คือ ราก แทนจิตลักษณะพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. สุขภาพจิต หมายถึง ความวิตก กังวล ตื่นเต้น ไม่สบายใจของบุคคลอย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์

2. ความเฉลียวฉลาดหรือสติปัญญา หมายถึง การรู้คิดในขั้นรูปธรรมหลายด้านและการคิดในขั้นนามธรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของ Piaget

3. ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ความเอื้ออาทรเห็นอกเห็นใจ และสามารถคาดหรือทำนายความรู้สึกของคนอื่น

ส่วนที่สอง คือ ลำต้น เป็นผลจากจิตลักษณะพื้นฐานที่ราก ประกอบด้วยจิตลักษณะ 5 ประการ ได้แก่

1. ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรม

ทศนคติ หมายถึง การเห็นประโยชน์ โทษของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าสำคัญ คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าดีงาม ส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับหลักทางศาสนา เช่น ความกตัญญู ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความพอใจ ไม่พอใจต่อสิ่งนั้นและพร้อมที่จะมีพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น

2. เหตุผลเชิงจริยธรรม

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาของการกระทำ ที่ทำเพื่อส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวหรือพวกพ้อง ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีทางเหตุผลเชิงจริยธรรมของ Kohlberg

3. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลว่าสิ่งที่กระทำลงไป ในปัจจุบันจะส่งผล อย่างไรในปริมาณเท่าใด ต่อใคร ตลอดจนความสามารถในการ รอได้ สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวานได้

4. ความเชื่ออำนาจในตน

ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อว่าผลที่ตนกำลังได้รับอยู่เกิดจากการกระทำของตนเอง มิใช่เกิดจากโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือการควบคุมของคนอื่น เป็นความรู้สึกในการทำนายได้ ควบคุมได้ของบุคคล ซึ่งมีพื้นฐานจากทฤษฎี Locus of control ของ Rotter

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมานะพยายามฝ่าฟันอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีแรงจูงใจของ McClelland

ส่วนที่สาม คือ ส่วนของดอกและผล เป็นส่วนของพฤติกรรมของคนดีและเก่ง ซึ่งพฤติกรรมทำความดี ละเว้นความชั่ว ซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนดี และพฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ

1. พฤติกรรมของคนดี ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

1.1 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนตนเอง เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ทำร้ายหรือทำลายตนเอง เช่น การดูแลสุขภาพของตนเอง การบริโภคสิ่งที่มีประโยชน์ ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่ติดยาเสพติด ไม่เล่นการพนัน เป็นต้น

1.2 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่ไม่ทำร้าย ทำลายหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น พฤติกรรมสุภาพบุรุษ ไม่ก้าวร้าว ขับขี่รถอย่างมีมารยาท ซื่อสัตย์

2. พฤติกรรมของคนดีและเก่ง ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่

2.1 พฤติกรรมรับผิดชอบ เช่น พฤติกรรมการเรียน การทำงาน พฤติกรรม การปกครองของหัวหน้า และเคารพกฎหมาย เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมพัฒนา เป็นการพัฒนาตนเอง ผู้อื่น และสังคม เช่น ใฝ่รู้ รักการอ่าน เป็นกัลยาณมิตร การอาสาช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เป็นต้น

3.3 ทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของ Kohlberg

โคลเบอร์ก ยึดถือทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของ Piaget ที่แบ่งพัฒนาการทางปัญญาออกเป็นขั้น ๆ ละ 4 ระยะ มาเป็นหลักในการวัดทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมและถือว่าพัฒนาการ จริยธรรมเป็นผลของพัฒนาการทางปัญญา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ (พิศเพลิน เขียวหวาน, 2546)

1. ระดับก่อนเกณฑ์ (Preconventional level) เป็นระดับที่บุคคลดำเนินตามบทบาทถูกต้องและไม่ถูกต้อง บุคคลจะสนองตอบกฎเกณฑ์ โดยกระทำตามที่มีอำนาจเหนือตน และพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการถูกลงโทษหรือการได้รับรางวัล พัฒนาการระดับนี้ แบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นหลบหนีการลงโทษ (The punishment and obedience orientation) ช่วงอายุ 2 – 7 ปี ในขั้นนี้จะใช้หลีกเลี่ยงมิให้ได้รับโทษในการกระทำ เด็กดีจะทำตามกฎเกณฑ์ของผู้ที่มีอำนาจเหนือตน และอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ใหญ่ เพราะกลัวการถูกลงโทษถ้าถูกลงโทษเด็กจะไม่กระทำอีก

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหารางวัล (The instrumental relativist orientation) ช่วงอายุ 7 – 10 ปี ในขั้นนี้เด็กไม่คิดว่ากฎระเบียบเป็นสิ่งที่แน่นอนตายตัว ถือความพอใจของตนเป็นหลักในการตัดสินใจกระทำตามใจตนเอง จะเห็นความสำคัญของการได้รางวัลหรือคำชมเชยซึ่งเป็นแรงจูงใจแรงจูงใจให้กระทำทำความดี

2. ระดับกฎเกณฑ์ (Conventional level) เป็นระดับที่เด็กจะเห็นความสำคัญของหน้าที่ความรับผิดชอบต่อกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิก อยู่ เช่น ครอบครัว กลุ่มชนหรือชาติ เด็กจะสนับสนุนการกระทำและอ้างเหตุผลสนับสนุนตามสังคม รู้จักรักษากฎเกณฑ์จะไม่กระทำผิดเพราะต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ พัฒนาการระดับนี้แบ่งเป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 3 ขั้นทำตามสิ่งที่คนอื่นเห็นว่าดี (The interpersonal concordance orientation) ช่วงอายุ 10 – 13 ปี ขั้นนี้เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งเข้าใจว่าอะไรเป็นสิ่งที่คนดีควรกระทำ เด็กจะกระทำในสิ่งที่ตนเองคิดว่าคนอื่นจะเห็นด้วยและพอใจ เพื่อให้เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อนฝูงเพราะต้องการการยอมรับจากผู้อื่น

ขั้นที่ 4 ขั้นกระทำตามหน้าที่และระเบียบทางสังคม (The law and order orientation) ช่วงอายุ 13 – 16 ปี ขั้นนี้ความคิดขยายกว้างขึ้น ครอบคลุมถึงระเบียบสังคมทั่วไป บุคคลจะเข้าใจในกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานของสังคม ตลอดจนบทบาทและหน้าที่ที่พึงปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่เพื่อประโยชน์ต่อกลุ่มสังคมของตน

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post conventional level) ระดับนี้บุคคลจะเข้าใจถึงค่านิยม คุณค่าทางจริยธรรม หลักเกณฑ์ที่นำไปใช้โดยพิจารณาถึงสภาพการณ์ที่แตกต่างกันออกไป พยายามเลียนแบบค่านิยมทางศีลธรรมจรรยาสาธิต ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเหมาะสมและเที่ยงธรรม ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการมีเหตุผลและเคารพตนเอง หรือขั้นตามคำมั่นสัญญา (The social contract legalistic orientation) ช่วงอายุ 16 ปี ขึ้นไป ในขั้นนี้จะเห็นความสำคัญของคนหมู่มาก ความถูกต้องเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาถึงค่านิยมเฉพาะตัวบุคคล โดยคำนึงถึงสภาพการณ์และกฎเกณฑ์ที่มีเหตุผลซึ่งได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ มีทัศนคติต่อกฎเกณฑ์ที่ยืดหยุ่นได้ถ้ามี เหตุผลที่เหมาะสมกว่า เคารพมติที่มาจาก การลงความเห็นอย่างประชาธิปไตย และมีข้อตกลงยอมรับร่วมกัน บุคคลจะทำตามสัญญาที่ให้กับผู้อื่น คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ซึ่งการเกิดจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์กนั้น เกิดจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผลของแต่ละบุคคล ซึ่งการเกิดพัฒนาการเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำกว่าไปสู่ขั้นสูงทีละขั้น ไม่มีการข้ามขั้นไม่มีการสลับขั้น และทุกคนมีลำดับขั้นเหมือนกัน เรียกชื่อว่า ทฤษฎีพัฒนาการทางโครงสร้าง (Structural development theory) และทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive development theory)

3.4 ทฤษฎีจริยธรรมของบรอนเฟรนเรนเนอร์ (Bronfenbrenner)

สุภัททา ปิณฑะแพทย์ (2553) บรอนเฟรนเรนเนอร์ (Bronfenbrenner) ได้ทำการศึกษาด้านจริยธรรมของเด็กในโรงเรียนโดยการศึกษาเปรียบเทียบในวัฒนธรรมที่หลากหลาย และสรุปนำเสนอเป็นทฤษฎีพัฒนาการด้านจริยธรรมในอีกแนวคิดหนึ่งโดยอธิบาย ดังนี้

รูปแบบที่ 1 จริยธรรมโดยยึดถือตนเอง (self-oriented morality) คือ การยึดถือและให้ความสนใจอยู่ที่ความพึงพอใจของตนเองและจะพิจารณาสิ่งอื่น ๆ ออกไปจากตนเองในบริบทว่าตนได้รับประโยชน์ หรือถูกขัดขวางผลประโยชน์

รูปแบบที่ 2 จริยธรรมโดยยึดถือผู้มีอำนาจ (authority-oriented morality) ในขั้นนี้ได้รวมถึงผู้ใหญ่จะมีจุดที่ตกลงร่วมกันอยู่ในตัวตนของอำนาจนับจากพ่อแม่จนถึงหัวหน้างาน และผู้มีอำนาจระดับประเทศ ศาสนา มาเป็นตัวอธิบายความถูกต้องหรือความผิด

รูปแบบที่ 3 จริยธรรมโดยยึดถือเพื่อน (peer-oriented morality) เป็นจริยธรรมที่ยึดถือ ความสอดคล้องกับกลุ่ม ไม่ใช่ด้วยอำนาจจากใครแต่ด้วยเพื่อนเป็นผู้ตัดสินว่าถูกหรือผิด ส่วนใหญ่จริยธรรมในระดับนี้จะพบมากในวัยรุ่นเนื่องจากเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

รูปแบบที่ 4 จริยธรรมโดยยึดถือกลุ่ม (collective-oriented morality) เป็นจริยธรรมที่ยึดถืออยู่กับกลุ่มคนส่วนใหญ่ที่บุคคลนั้นดำเนินชีวิตอยู่โดยไม่ได้คำนึงถึงตัวบุคคลหน้าที่ของบุคคลในสังคมนั้นเป็นเกณฑ์ที่กำหนดให้เป็นจุดยืนที่ต้องคำนึงถึง

รูปแบบที่ 5 จริยธรรมโดยยึดถือจุดมุ่งหมาย (objectively-oriented morality) เป็นจริยธรรมที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้ใด หรือกลุ่มสังคมใด แต่จะเป็นจริยธรรมที่เป็นจริงในตัวเอง

จากทฤษฎีข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น เป็นไปตามลำดับขั้นของพัฒนาการของมนุษย์ และพัฒนาการเหล่านั้นจะสมบูรณ์มากขึ้นเมื่อบุคคลได้ความรู้ประสบการณ์ทางสังคมใหม่ ๆ แนวคิดต่าง ๆ ที่ผ่านการบ่มเพาะมาอย่างดี ทั้งนี้อาจขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ประสบการณ์ทางสังคมของแต่ละบุคคลการพัฒนาทางคุณธรรมจริยธรรมนั้นไม่ใช่การรับรู้จากการพร่ำสอนของผู้อื่นโดยตรง แต่เป็นการผสมผสานระหว่างความรู้เกี่ยวกับบทบาทของตนเองต่อผู้อื่นและสังคมด้วย

ตัวชี้วัดและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ไว้ดังนี้

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม
2. ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎีตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้
3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและกระบวนการต่าง ๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเต้นรำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

มาตรฐานผลการเรียนรู้คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการเรียนรู้และการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตรและแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว

มาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น เป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิโดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่งจะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้กับนักศึกษาทุกคน แม้ว่าบางสาขา/สาขาวิชานักศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นการเฉพาะ เช่น จรรยาบรรณของแพทย์นักบัญชีและนักกฎหมาย เป็นต้น

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญา จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขา/สาขาวิชาที่เรียน ซึ่งต้องระบุรายละเอียดของความรู้และทักษะของสาขา/สาขาวิชาที่เหมาะสมกับระดับคุณวุฒิไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบมุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านเหล่านี้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านนี้แต่สำหรับนักศึกษาที่เรียนในสาขา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้จะต้องเน้นให้มีความชำนาญมากกว่านักศึกษาสาขา/สาขาวิชาอื่น ๆ เช่น นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศจะต้องมีความชำนาญและทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรีอย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกรู้สีกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดีเข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

(2) ด้านความรู้มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ

การแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติกฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

(3) ด้านทักษะทางปัญญา สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่น ๆ ด้วยตนเองสามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎีประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติและผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

(4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถศึกษาและทำความเข้าใจประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลแปลความหมาย และเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่าเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติดำรงไว้ซึ่ง ความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ผู้ที่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดง ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ

ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึด หลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

3. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ผู้มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลงกฎเกณฑ์ และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

4. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหา ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ มีการวางแผนป้องกัน ความเสี่ยง และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

6. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ และรับผิดชอบต่อการทำงานที่การงานด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายด้วยความเพียรพยายาม มุ่งเทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

7. รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสม

ผู้ที่รักความเป็นไทย คือ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูทวาทีใช้ ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

8. มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ผู้ที่มีจิตสาธารณะ คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย แรงกาย สติปัญญาลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2554) ได้กำหนดพฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา โดยนำแนวคิดตามกระแสพระราชดำริของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” นำมาประกอบการพิจารณากำหนดคุณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและสังคมจึงได้กำหนดพฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไว้ดังนี้

- 1) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีน้ำใจ มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และช่วยเหลือสังคม
- 2) มีวินัย ประพฤติปฏิบัติตน ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย กฎหมาย และสังคม
- 3) มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา และปฏิบัติตนตรงต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ และไม่ทำให้เสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกำหนดอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนที่ชัดเจน สู่ถึงความเป็นสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยจึงกำหนดคำว่า I-WiSe ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

I ย่อมาจาก Integrity หมายถึง นักศึกษาสงขลานครินทร์ ต้องมีความซื่อสัตย์ มีวินัย ทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ คุณสมบัติด้านความซื่อสัตย์และการมีวินัยถือว่าเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นและจำเป็นสำหรับทุกคนที่ใช้ชีวิตในโลกนี้อย่างมีความสุขได้

Wi ย่อมาจาก Wisdom หมายถึง ใฝ่ปัญญา นักศึกษาสงขลานครินทร์ต้องมีทักษะการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เข้าใจในเนื้อหาตามสาขาที่นักศึกษาเลือกเรียนมาให้มากที่สุด ซึ่งการที่บุคคลใฝ่ปัญญานั้น มิได้หมายความว่าเรียนในห้องเท่านั้น แต่การสร้างปัญญาสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ยิ่งในโลก Digital Society ถ้าเรามีความสนใจและมีทักษะการเรียนรู้ที่ดี แม้กระทั่งจบการศึกษาแล้ว เราก็ยังคงต้องมีการขวนขวายและเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

SE ย่อมาจาก Social Engagement หมายถึง การมีจิตสาธารณะ ซึ่งคุณสมบัตินี้สามารถสื่อถึงปณิธานของสงขลานครินทร์ได้เป็นอย่างดี นั่นคือ “ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” นักศึกษาต้องพยายามแสดงตนให้เห็นถึงความเป็นคนที่มีน้ำจิตน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือคนรอบข้าง สังคม เพราะการที่เราอยู่ได้หมายถึงสังคมต้องอยู่ได้เช่นกัน

จากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ในการกำหนดตัวชี้วัดและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษานั้น จะต้องสอดคล้องทักษะทางด้าน Hard Skills และ Soft Skills อันได้แก่ การพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านองค์ความรู้ทางด้านวิชาการ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ความสำคัญระหว่างบุคคล ทักษะทางด้านภาษาและเทคโนโลยี ก็เป็นสิ่งจำเป็นไม่น้อยในยุคปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นในการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตเพื่อกำหนดเป็นทิศทางในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาสังคมต่อไป

แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา

นันทพงศ์ หมิแหละหมัน และคณะ (2563) การใช้กิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตไทย เป็นการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ทุกคณะใช้เป็นเกณฑ์และเป้าหมายในการดำเนินงาน ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อพัฒนา นักศึกษาให้เป็นบัณฑิตให้เป็นทั้งคนเก่ง คนดีและมีความสุข ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ตลอดจนการใช้กิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตไทย 6 ด้าน ดังนี้

1. กิจกรรมด้านวิชาการ หมายถึง มุ่งให้บัณฑิต ส่งเสริมการทำงานด้านกิจกรรมวิชาการ ของคณะ สาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับประสบการณ์ตรงในการเข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ ได้แสดงผลงานด้วยความภาคภูมิใจ กิจกรรมตัวอย่าง ได้แก่

1.1 กิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการของคณะสาขาวิชาต่าง ๆ

1.2 การจัดประชุมสัมมนา เพื่อเผยแพร่แนวทางในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา ให้กับอาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ กฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม รวมถึง กำหนดแนวทางการพัฒนาและวางแผนปฏิบัติกิจกรรม เสริมสร้าง ความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาด้วยกัน อาจารย์ด้วยกัน และระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาที่ร่วมกันทำ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาให้กับนักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เพื่อ พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของ สถาบัน เป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพที่ดี

1.3 การจัดอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ การติวด้านวิชาการ การเข้าค่ายภาษาต่างประเทศ การจัดค่าย วิทยาศาสตร์การจัดค่ายคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

1.4 กิจกรรมพี่ติวน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน

1.5 กิจกรรมวิชาการเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของนักศึกษา

2. กิจกรรมด้านความมีวินัยและความรับผิดชอบ หมายถึง บัณฑิตเป็นคนที่ตรงต่อเวลา มีการปฏิบัติ ตามระเบียบ ข้อบังคับและประกาศของมหาวิทยาลัย ให้ความสนใจในกิจกรรมการเรียน และรับผิดชอบงาน แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ มีสัมมาคารวะและสุภาพเรียบร้อยมี มารยาทในบทบาทต่าง ๆ ได้แก่

2.1 กิจกรรมรู้วินัย เป็นเสริมสร้างนักศึกษาให้มีวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม เคารพกฎเกณฑ์กติกา ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและประกาศ ตลอดจนการ ตรงต่อเวลา และ การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ รวมทั้งการเสริมสร้างสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขและยาเสพติด ตระหนักถึงความปลอดภัยและการดูแล สภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามหลัก 5 ส

2.2 กิจกรรมจิตอาสา เสริมสร้างนักศึกษามีวิสัย รับผิดชอบ ให้มีจิตสำนึกสาธารณะ เสียสละ และ ช่วยเหลือส่วนรวม มีส่วนร่วมในการพัฒนามหาวิทยาลัยและสังคม

2.3 กิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำ เป็นการพัฒนาศักยภาพผู้นำนักศึกษาเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในด้านบริหารจัดการด้านวินัยตนเองและร่วมรับผิดชอบต่อสังคม

2.4 กิจกรรมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต

2.5 กิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม (ค่ายนักศึกษาใหม่)

2.6 กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อพัฒนา ทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21

3. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึง บัณฑิต มีการบำเพ็ญตนเพื่อส่วนรวม อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและร่วมกิจกรรมพัฒนามหาวิทยาลัยและชุมชน ได้แก่

3.1 กิจกรรมค่ายอาสาและบำเพ็ญประโยชน์

3.2 กิจกรรมค่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.3 กิจกรรมทำความสะอาด ซ่อมแซมสาธารณะประโยชน์โดยไม่เน้นโดยไม่เน้นการสร้างอาคาร และสิ่งก่อสร้าง

3.4 กิจกรรมอาสาคุ้มครองผู้บริโภค

3.5 กิจกรรมคลินิกสิ่งแวดล้อม

3.6 กิจกรรมหนุ่มสาวเข้าใจคุณธรรมจริยธรรม

3.7 กิจกรรมปลูกป่า รักโลกใบนี้

3.8 กิจกรรมจิตอาสากล้าทำดีเพื่อสังคม

3.9 กิจกรรมจิตอาสาเพื่อท้องถิ่น

4. กิจกรรมด้านความมีสุขภาพกาย สุขนิสัยและสุขภาพจิตที่ดีหมายถึง บัณฑิตรู้จักดูแลสุขภาพ สุข นิสัยและออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอไม่เสพสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา มีความมั่นใจในตัวเองและกล้า แสดงออกอย่างเหมาะสม ร่าเริง แจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น ได้แก่

4.1 กิจกรรมคลินิกสุขภาพ

4.2 กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ 3 ด้าน พัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพ พัฒนากีฬาเพื่อมวลชน พัฒนากีฬา เพื่อความเป็นเลิศ

4.3 กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกายประจำปีของนักศึกษา

4.4 กิจกรรมสัปดาห์กีฬาสบาย ๆ

4.5 กิจกรรมกีฬาต้านภัยยาเสพติด

4.6 กิจกรรมกีฬาชาวหอพัก

4.7 กิจกรรมกีฬาเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา

4.8 กิจกรรมมหกรรมกีฬาคณะคุณูรอัน

4.9 กิจกรรมประกวดเชียร์ลีดเดอร์

4.10 กิจกรรมแอโรบิคและการออกกำลังกาย

5. กิจกรรมด้านสุนทรียภาพทั้งทางด้านศิลปะ ดนตรีหมายถึง บัณฑิตสนใจกิจกรรมงานด้านศิลปะ ดนตรีศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและกีฬา

5.1 กิจกรรมประกวดแข่งขัน ด้านศิลปวัฒนธรรมไทยดนตรีและการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน (กีฬาฮาเฮ)

5.2 การจัดกิจกรรมและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างสุนทรียภาพ

5.3 กิจกรรมสร้างสุนทรียภาพให้กับคนในชุมชน

5.4 กิจกรรมประกวดศิลปะการถ่ายภาพ

6. กิจกรรมด้านความกตัญญูกตเวทียหมายถึง บัณฑิต รักเคารพ พ่อแม่ผู้ปกครองและแสดงออกซึ่ง การตอบแทนพระคุณอย่างเหมาะสม ระลึกถึงพระคุณของครูอาจารย์ผู้มีคุณและแสดงออกซึ่งการตอบแทน พระคุณอย่างเหมาะสม ประพฤติตนเป็นสมาชิกที่ดีต่อครอบครัว ชุมชนและสังคม ได้แก่

6.1 กิจกรรมประเพณีสงกรานต์กตัญญูต่อบุพการี

6.2 กิจกรรมไหว้ครู

6.3 กิจกรรมประเพณีลอยกระทง

6.4 กิจกรรมการปลูกฝังความกตัญญูทเวที

6.5 กิจกรรมความกตัญญูทเวทีต่อสิ่งแวดล้อม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหาร จัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชน ต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้น และส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ซึ่งอาจดำเนินการพัฒนาด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เช่น

1. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
2. จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน

แนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถพัฒนาได้โดยการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ที่วิเคราะห์ไว้ไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการต่าง ๆ และกิจกรรมประจำวันของผู้เรียน

จากแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ผู้วิจัยขอสรุปว่า การส่งเสริมหรือพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็น จะต้องเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร ภาระหน้าที่ของ งานกิจการนักศึกษาหลักที่สำคัญคือ สร้างเสริมและพัฒนาให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ตรงตามความต้องการของสังคมโดยสะท้อนให้เห็นในลักษณะของวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือเป้าประสงค์ของสถาบัน คือ บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะงานกิจการนักศึกษา และงานวิชาการจะต้องทำงานแบบบูรณาการเพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์ที่กำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าม้งานวิจัยที่หลากหลายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้ 1. งานวิจัยเพื่อกำหนดอัตลักษณ์ 2. ระบุองค์ประกอบของอัตลักษณ์ 3. พัฒนาอัตลักษณ์ ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ นิชาวดี ตานีเหิง และคณะ (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของนักศึกษา นักศึกษาสาขาวิชาวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และสื่อดิจิทัล คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่ามีตัวชี้วัดที่สำคัญ 9 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) มีทักษะปฏิบัติการด้านการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่และสื่อดั้งเดิมที่หลากหลายแบบหลอมรวม 2) มีทักษะการทำงานด้านนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการ 3) เป็นนักสร้างสรรค์เนื้อหาหรือนักสร้างสรรค์คอนเทนต์ 4) มีทักษะเด่นด้านภาษามลายูกลาง ภาษาอังกฤษและภาษาไทยสำหรับวิชาชีพยุคศตวรรษที่ 21 5) มีทักษะการสื่อสารในสังคมพหุวัฒนธรรม เข้าใจ เข้าถึงมีจิตวิทยาและรู้จักผู้คน

ในบริบททางวัฒนธรรมพื้นถิ่น 6) มีบุคลิกภาพทำงานและปรับตัวได้เหมาะสมทุกสถานการณ์ ทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกพื้นที่ในประเทศและต่างประเทศ 7) มีความรู้รอบด้าน เท่าทันสมัยและไหวทันต่อคนและสภาพแวดล้อม 8) มีความคิดสร้างสรรค์เชิงบูรณาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และ 9) ยึดมั่นคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดย นิชาวดี ตานีเห็ง และคณะ (2559) ระบุว่า คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาควรส่งเสริมให้นักศึกษามีอัตลักษณ์ทั้ง 9 ตัวชี้วัดด้วยการจัดการรายวิชาสร้างวิชาชีพด้านนิเทศศาสตร์ ดิจิทัลในอนาคต พัฒนาทักษะสู่นักปฏิบัติอย่างครบวงจรทุกรายวิชา และจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติทุกรายวิชาเสริมประสบการณ์วิชาชีพขณะเรียน ในขณะที่ สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม (2555) เห็นว่า อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาควรมีทั้งอัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคล อัตลักษณ์ด้านสังคม อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต และอัตลักษณ์ด้านวิชาการ ซึ่งองค์ประกอบของอัตลักษณ์ด้านเฉพาะบุคคลประกอบด้วย ความมั่นใจในร่างกาย การบทบาททางเพศ อัตลักษณ์ด้านสังคมประกอบด้วย ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และการเมือง อัตลักษณ์ด้านการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย การมีอุดมการณ์ การคบเพื่อน และการมีจิตสาธารณะ ส่วนอัตลักษณ์ด้านวิชาการ ประกอบด้วย การเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การมีทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

งานศึกษาต่อมาของ สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม (2558) เรื่อง อัตลักษณ์นักศึกษาในยุคปริญาสี่ในประเทศไทย มองว่าการสร้างอัตลักษณ์จะช่วยนักศึกษาให้ความเข้าใจในตนเอง รับรู้หน้าที่ของตนที่มีต่อสังคมรวมถึงมีการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพในอนาคต ในอัตลักษณ์ด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านเฉพาะบุคคล ได้แก่ 1.1) ความมั่นใจในตนเอง กล้าตัดสินใจ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ 1.2) ความอดทน การทุ่มเทให้กับการเรียน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค 2) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ ได้แก่ 2.1) การเตรียมตัวเพื่ออาชีพในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองในอนาคตได้ เช่น การหาประสบการณ์เพิ่มเติมในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งความสามารถพิเศษนั้นจะสามารถสร้างรายได้และต่อยอดธุรกิจครอบครัว เป็นต้น 2.2) การมีทักษะทางภาษาและเทคโนโลยีซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการแสวงหาความรู้ในปัจจุบัน ส่วนนักศึกษาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีเอกลักษณ์ประกอบด้วย 3 คุณลักษณะ คือ ใฝ่รู้ สู้งาน และมีจิตวิญญาณความเป็นครู ซึ่งคณะครุศาสตร์ควรพัฒนาให้นักศึกษามีเอกลักษณ์โดยการพัฒนาทักษะใฝ่รู้ สู้งาน และความเป็นครู (ชวนชัย เชื้อสาธุน, 2559) และการพัฒนาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษา มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านมีวินัย 2) ด้านใฝ่เรียนรู้ และ 3) ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ซึ่งด้านมีวินัยมี 4 ตัวชี้วัด ด้านใฝ่เรียนรู้มี 2 ตัวชี้วัด และด้านมุ่งมั่นในการทำงานมี 2 ตัวชี้วัด และสภาพปัจจุบันของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีวินัย รองลงมา คือ ใฝ่เรียนรู้ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มุ่งมั่นในการทำงาน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ปรากฏผลเช่นเดียวกันกับสภาพปัจจุบัน ส่วนแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ประกอบด้วย 7 แนวทาง คือ 1) การกำหนดนโยบายอย่างชัดเจน 2)

การจัดให้มีคณะกรรมการเป็นการเฉพาะ 3) การสร้างความเข้าใจร่วมกัน 4) การกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน 5) การจัดสิ่งแวดล้อมเชิงคุณธรรม 6) การกำกับดูแล ติดตามและประเมินผล และ 7) การสร้างเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน (อรุณศิริ จันทร์หล่น และ ภมรพรรณ ยุระยาตร, 2560)

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา ซึ่งพบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย (นงลักษณ์ ใจฉลาด, 2559) มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) คุณลักษณะการเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) คุณลักษณะการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมโดดเด่น 3) คุณลักษณะการปฏิบัติงานดี 4) คุณลักษณะการมีเจตคติที่ดีและรักในวิชาชีพ 5) คุณลักษณะการมีวิสัยทัศน์และใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และ 6) คุณลักษณะการเป็นผู้มีความมุ่งมั่นพัฒนาเข้าถึงชุมชนและท้องถิ่น โดยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย ต้องจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย มีองค์ประกอบดังนี้ 1) ชื่อข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ 4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6 กลุ่ม 5) ขั้นตอนการสร้างเสริมและปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6) ตัวชี้วัดความสำเร็จ และ 7) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และมีงานวิจัยที่ได้ศึกษากลวิธีการพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา (กิตติพร เนาว์สุวรรณ และคณะ, 2559) พบว่า มี 15 กลวิธีการพัฒนาอัตลักษณ์ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของนักศึกษา 2) การจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภายนอก 3) การเป็นแบบอย่างที่ดี 4) การมอบหมายงานวิธีการศึกษาผู้ป่วยเฉพาะราย (Case Study) 5) การสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) อุปกรณ์กีฬา และดนตรี 6) การจัดห้องฝึกปฏิบัติทักษะการพยาบาลเสมือนจริง 7) การจัดสวนหย่อมเพื่อผ่อนคลาย 8) การทำกิจกรรมเพื่อผ่อนคลาย 9) การดูงานนอกสถานที่ 10) การเขียนสะท้อนความรู้สึก 11) การเชิดชูนักศึกษาต้นแบบ 12) การจัดแข่งขันทางวิชาการ 13) การเรียนรู้ความต่างทางวัฒนธรรม 14) การจัดกิจกรรมครอบครัวคุณธรรม 15) การปรับปรุงกฎระเบียบนักศึกษา ซึ่งทั้ง 15 กลวิธีมีความเหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติ

จากการศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษานั้น เป็นกระบวนการหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตรที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่สังคม ตลาดแรงงานต้องการ ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังให้การผลิตบัณฑิตเป็นการพัฒนาบัณฑิตที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม อันประกอบไปด้วย คุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ จิตสาธารณะ ทักษะทางสังคม การสื่อสาร องค์ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ ทักษะทางการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งภาษาและเทคโนโลยี ซึ่งการบ่มเพาะสิ่งเหล่านี้ให้นักศึกษาจะสามารถทำให้นักศึกษาดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสมบูรณ์แบบและมีความสุข โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องบูรณาการร่วมมือกันในการอบรมบ่มเพาะให้เกิดขึ้นแก่ตัวผู้เรียนของสถาบัน

การศึกษาดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ต้องดำเนินการส่งเสริมในทุก ๆ ด้าน คือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย นโยบาย ตัวชี้วัด ในการส่งเสริมจัดกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตรให้กับผู้เรียน รวมทั้งการประเมินผลการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ และเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีการศึกษาแบบเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ซึ่งเป็นเทคนิคที่สามารถรวบรวมความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญได้เป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาขั้นนำ
2. การหาผู้เชี่ยวชาญ
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย
6. การสรุปผลและการแปลผล

การศึกษาขั้นนำ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าหนังสือ วารสาร จุลสาร เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยในประเทศที่มีข้อความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรืออัตลักษณ์ของนักศึกษาที่สามารถให้ข้อมูลประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยต้องการทราบในการศึกษาขั้นนำรวมทั้งรวบรวมประเด็นสำคัญที่นำมาเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยครั้งนี้

การหาผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยเลือกตัวอย่างโดยใช้หลักของเหตุผลที่เหมาะสมในการเลือกด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่เหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของเรื่องที่วิจัย (ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์, 2538; พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2538) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1.1 คณบดีคณะศิลปศาสตร์ที่บริหารงานหรือเคยบริหารงานคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 1.2 ผู้บริหารคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่เกี่ยวข้องด้านการเรียนการสอน หรือการพัฒนานักศึกษา ในระดับปริญญาตรี
- 1.3 คณะกรรมการกิจการนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนระบบการพัฒนานักศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะศิลปศาสตร์ (Stakeholders) ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับประโยชน์และผลกระทบจากคณะศิลปศาสตร์ โดยขอแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.4.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นศิษย์เก่าของคณะศิลปศาสตร์ ซึ่งเป็นผลผลิตหลักของคณะศิลปศาสตร์ คณะฯ จำเป็นจะต้องผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อส่งต่อไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่มีความต้องการจ้างงานบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์

1.4.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นนายจ้างของหน่วยงานที่นักศึกษาประกอบอาชีพที่มีอำนาจในการจ้างงานบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ คณะฯ จึงจำเป็นต้องผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ

2. ผู้วิจัยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญตามลำดับข้อ 1.1-1.3 โดยพิจารณาถึงความรอบรู้และการมีประสบการณ์ในด้านการบริหารงาน การเรียนการสอน หรือการพัฒนานักศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญลำดับที่ 1.4 ตามผลผลิตหลักของคณะศิลปศาสตร์ และตามหน่วยงานที่จ้างงานบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนผู้เชี่ยวชาญจำแนกตามคุณสมบัติ

ผู้เชี่ยวชาญ	จำนวน (คน)
1. ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งคณบดี	2
2. ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ	2
3. ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาฯ	2
4. ผู้ดำรงตำแหน่งประธานหลักสูตร หรือผู้เคยดำรงตำแหน่งประธานหลักสูตร	4
5. คณะกรรมการกิจการนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1
6. ศิษย์เก่า (สาขาวิชาชุมชน 1 คน, สาขาวิชาภาษาอังกฤษ 1 คน, สาขาวิชาภาษาจีน 1 คน, สาขาวิชาภาษาไทยฯ 1 คน)	4
7. ผู้ใช้บัณฑิต	4
รวม	19

ตารางที่ 1 จำนวนผู้เชี่ยวชาญ 19 คน ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยถือว่าเป็นจำนวนที่เหมาะสมในการเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ดังที่ นิภาพรณ เจนสันติกุล (2560) ได้กล่าวถึงการกำหนดผู้เข้าร่วมโครงการที่มี 17-21 คน อัตราความคลาดเคลื่อนที่อยู่ที่ 0.02 และจะคัดเลือกให้ผู้เชี่ยวชาญในลำดับ 1-4 จะต้องมีประสบการณ์การทำงานที่คณะศิลปศาสตร์อย่างน้อย 20 ปีด้วยอย่างน้อย 2 คน

ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้ง 19 ท่านในการค้นหาข้อมูลทั้งในส่วนของการการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดอาสาสมัครออกจากโครงการวิจัยโดยการเข้าชี้แจงด้วยตนเองเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและรายละเอียดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้เชี่ยวชาญสามารถพิจารณาการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ด้วยความสะดวกใจ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะต้องเข้า

ร่วมโครงการวิจัยในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 รอบ หากผู้เชี่ยวชาญยินยอมที่จะเข้าร่วมโครงการวิจัย นักวิจัยจะใช้วิธีการเชิญชวนเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยการลงลายมือชื่อ แต่หากผู้เชี่ยวชาญไม่สะดวกเข้าร่วมโครงการวิจัยทั้ง 3 รอบด้วยประการใด ผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครออกจากโครงการวิจัย และจะหาผู้เชี่ยวชาญท่านอื่นที่มีคุณสมบัติและหลักเกณฑ์ใกล้เคียงในการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทดแทน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นเครื่องมือการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยใช้แบบสอบถามซึ่งนำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 รอบ ดังนี้

รอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดซึ่งผู้วิจัยสร้างจากกรอบที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญตอบในรอบแรกมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์แยกเป็นประเด็นเนื้อหาต่าง ๆ

รอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) จากข้อมูลที่ได้รับในรอบที่ 2 นี้ ผู้วิจัยทำการคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

รอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีข้อความเหมือนกับแบบสอบถามที่ 2 แต่จะมีค่ามัธยฐานของน้ำหนักคะแนนแนวโน้มจากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ และน้ำหนักคะแนนของคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบในรอบที่ 2 จากข้อมูลที่ได้รับในรอบที่ 3 นี้ ผู้วิจัยนำมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ค่าฐานนิยม และค่าแตกต่างระหว่างฐานนิยมและมัธยฐาน แล้วนำมาแปลผลสรุปเป็นตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในทิศทางการบริหารงานต่อไป

วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยผู้วิจัยทำการศึกษารายละเอียดของเทคนิคเดลฟาย และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากนโยบายการบริหารงานประกาศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษา แนวคิดที่เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา หรือเอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ของนักวิชาการหรือองค์กรทางการศึกษาต่าง ๆ พร้อมทั้งศึกษางานวิจัยที่ใช้เทคนิคเดลฟาย เรื่อง การจัดการสหกรณ์กองทุนสวนยางกับความอยู่ดีมีสุขเชิงอัตวิสัยของสมาชิกในชุมชนทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ช่อผกา วิสุทธิ์, 2562) ศึกษาเรื่อง แนวโน้มการบริหารของวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2540-2549) (นิเลาะ แวอูซิง, 2540) ศึกษาเรื่อง อัตลักษณ์นักศึกษาสาขาวิชาวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และสื่อดิจิทัล คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (นิชาวดี ตานีเห็ง และคณะ, 2559) ศึกษาเรื่อง การกำหนดอัตลักษณ์ของนักศึกษาและเอกลักษณ์ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (ชวนชัย เชื้อสาธุน, 2559) นอกจากนี้ยังศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ

นักศึกษาศาสตรมหาวิทาลัยราชภัฏในประเทศไทย (นงลักษณ์ ใจฉลาด, 2559) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบในการศึกษาในครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามทั้ง 3 รอบ ดังนี้

แบบสอบถามรอบที่ 1 ผู้วิจัยสร้างแบบปลายเปิด (Open-end Form) จากกรอบที่กำหนดไว้ จำนวน 3 ข้อ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสำนวนภาษาเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ก่อนที่จะส่งให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

แบบสอบถามรอบที่ 2 นำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดในรอบแรกของผู้เชี่ยวชาญมารวบรวมวิเคราะห์และสังเคราะห์แยกเป็นประเด็นเนื้อหาต่าง ๆ โดยพยายามที่จะคงสำนวนเดิมของผู้เชี่ยวชาญและตัดทอนข้อความที่ซ้ำซ้อนหรือส่วนที่อยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัยออก แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 สเตล โดยอาศัยวิธีการสร้างมาตราวัดเจตคติแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่ง ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) อธิบายว่าเป็นวิธีกำหนดค่าตัวเลขให้ความรู้สึกแต่ละระดับ ถ้าเห็นด้วยอย่างยิ่งให้น้ำหนัก 5 เห็นด้วยให้น้ำหนัก 4 ไม่แน่ใจให้น้ำหนัก 3 ไม่เห็นด้วยให้น้ำหนัก 2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้น้ำหนัก 1 แล้วเสนอต่อที่อาจารย์ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสำนวนภาษา แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเป็นที่สมบูรณ์แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเดิมตอบโดยให้ค่าน้ำหนักความเป็นไปได้ของข้อความจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุดที่มีต่อข้อความนั้น ๆ ตามข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

แบบสอบถามของคำถามข้อที่ 1 คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คะแนน 5 หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	มากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	มาก
คะแนน 3 หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	ปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	น้อย
คะแนน 1 หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	น้อยที่สุด

แบบสอบถามของคำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตเพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น

คะแนน 5 หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	มากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	มาก
คะแนน 3 หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	ปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	น้อย
คะแนน 1 หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	น้อยที่สุด

แบบสอบถามของคำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น

คะแนน 5 หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	มากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	มาก
คะแนน 3 หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	ปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	น้อย
คะแนน 1 หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	น้อยที่สุด

แบบสอบถามรอบที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าในรอบที่ 2 มาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 ซึ่งมีข้อความเหมือนแบบสอบถามในรอบที่ 2 แต่จะเพิ่มเติมค่ามัธยฐานของน้ำหนักคะแนนแนวโน้มจากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ตอบในรอบที่ 2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ทราบคำตอบและทบทวนก่อนที่จะตอบกลับมาอีกครั้ง

ในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะทราบว่าตนมีความคิดเห็นแตกต่างหรือไม่ แตกต่างจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดเพียงใด จะได้พิจารณาเห็นด้วยหรือไม่ ผู้เชี่ยวชาญอาจจะเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่ หรือจะยังคงยืนยันคำตอบเดิมก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องแสดงเหตุผลประกอบสำหรับคำตอบที่ไม่ได้อยู่ในช่วงของพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความนั้น ๆ

ทั้งนี้แบบสอบถามทั้ง 3 รอบจะประกอบไปด้วยข้อคำถามเพื่อค้นหาคำตอบของงานวิจัย คือ คำถามข้อที่ 1 คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นของนักศึกษา คณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยสงขลานครินทร์

คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตเพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น

คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะศิลปศาสตร มหาวิทาลัยสงขลานครินทร์ ไปถึงผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยเข้าชี้แจงด้วยตนเองเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและรายละเอียดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญสามารถพิจารณาการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ด้วยความสะดวกใจ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะต้องเข้าร่วมโครงการวิจัยในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 รอบ หากผู้เชี่ยวชาญยินยอมที่จะเข้าร่วมโครงการวิจัย นักวิจัยจะใช้วิธีการเชิญชวนเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยการลงลายมือชื่อ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยชื่อ – สกุล ตำแหน่ง และสถานที่ทำงานในโครงการครั้งนี้

2. ส่งแบบสอบถามรอบที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดไปยังผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเอง และจัดส่งทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังผู้เชี่ยวชาญ โดยเริ่มจัดส่งวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563 ใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนภายใน 20 วัน นับจากวันที่แจกแบบสอบถาม และรวบรวมกับคืนมาได้ทั้งสิ้น 19 ฉบับ

3. ส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 สเกลไปยังผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม โดยเริ่มจัดส่งวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564 ใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนภายใน 10 วัน นับจากวันที่แจกแบบสอบถาม และรวบรวมกับคืนมาได้ทั้งสิ้น 19 ฉบับ

4. ส่งแบบสอบถามรอบที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีข้อความเหมือนรอบที่ 2 แต่จะเพิ่มคำถามพื้นฐาน ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์ และน้ำหนักคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญนั้น ๆ ตอบไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเดิม โดยเริ่มจัดส่งวันที่ 26 เมษายน 2564 ใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนภายใน 7 วัน นับจากวันที่แจกแบบสอบถาม และรวบรวมกับคืนมาได้ทั้งสิ้น 19 ฉบับ

จากข้อมูลทั้ง 3 รอบ ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563 ถึงวันที่ 3 พฤษภาคม 2564 ได้รับแบบสอบถามคืนดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืนจากผู้เชี่ยวชาญ

รอบที่	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับ	ร้อยละ
1	19	19	100
2	19	19	100
3	19	19	100

จากตารางที่ 2 ส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 รอบ ดังนี้ คือ รอบที่ 1 ส่งแบบสอบถามจำนวน 19 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 19 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 รอบที่ 2 ส่งแบบสอบถาม จำนวน 19 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 19 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 รอบที่ 3 ส่งแบบสอบถาม จำนวน 19 ฉบับ ได้รับคืน จำนวน 19 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามทั้ง 3 รอบ และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละรอบ เพื่อค้นหาตัวชี้วัดและแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้วยข้อมูลและสถิติการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลรอบที่ 1 เมื่อเก็บแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นำคำตอบที่ได้มาประมวลตัดข้อความที่ซ้ำซ้อน หรือส่วนที่เกินไปจากขอบข่ายที่กำหนดไว้ แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำผลที่ได้ไปสร้างแบบสอบถามในรอบที่ 2

2. การวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 2 เมื่อเก็บแบบสอบถามรอบที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 สเกลที่ผู้เชี่ยวชาญจัดอันดับความสำคัญของข้อความแต่ละข้อที่ผู้เชี่ยวชาญคิดว่าเป็นไปได้ นำคำตอบมาวิเคราะห์หาคำมัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำถามแต่ละข้อ สร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 โดยเพิ่มตำแหน่งมัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และน้ำหนักคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญท่านนั้น ๆ ตอบในรอบที่ 2

3. การวิเคราะห์ข้อมูลในรอบที่ 3 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในรอบที่ 3 ซึ่งมีคำถามเหมือนแบบสอบถามรอบที่ 2 ที่ให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมพิจารณาทบทวนคำตอบของตนแล้ว ผู้วิจัยนำคำตอบมาทำการวิเคราะห์หาค่า มัธยฐาน ฐานนิยม ความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานกับฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วนำมาแปลผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ค่ามัธยฐาน (Median)

ผู้วิจัยคำนวณได้จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538)

- ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 4.50-5.00 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความมากที่สุด
- ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 3.50-4.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความมาก
- ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 2.50-3.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความปานกลาง
- ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 1.50-2.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความน้อย
- ค่ามัธยฐานอยู่ในช่วง 0.00-1.49 หมายถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับข้อความน้อยที่สุด

3.2 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Rang)

ผู้วิจัยคำนวณหาค่าพิสัยควอไทล์ โดยคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความใดที่มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้น สอดคล้องกัน (Consensus) แต่ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของข้อความนั้นมีค่ามากกว่า 1.50 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้น ไม่สอดคล้องกัน (ปราณี ทองคำ, 2529)

3.3 ค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน

ผู้วิจัยคำนวณหาค่าฐานนิยมและค่ามัธยฐานของแต่ละข้อความ แล้วนำมาหาค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมของแต่ละข้อความ เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินว่า ข้อความใดที่มีผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เกิน 1.0 แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในข้อความนั้น ๆ (ปราณี ทองคำ, 2529)

3.4 การพิจารณาความสอดคล้อง

ผู้วิจัยนำค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องของแนวโน้มแต่ละข้อความ ข้อความใดมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เกิน 1.00 ข้อความนั้นมีความสอดคล้องกัน ในกรณีที่ข้อความใดที่ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว จะถือว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกัน

3.5 ผู้วิจัยนำข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทั้งในด้านของค่าพิสัยควอไทล์ และค่าความแตกต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม มาสรุปเป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน ผู้วิจัยอาจนำมาอภิปรายผลด้วยในกรณีที่มีความสำคัญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลของงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 ท่าน ที่ยินดีเข้าร่วมการวิจัยโดยใช้กระบวนการเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (Consensus) และไม่สอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อแสดงความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากแบบสอบถามรอบที่ 3 ของการศึกษาแบบเทคนิคเดลฟาย ซึ่งการเสนอผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ผลการวิเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 ท่าน ด้วยกระบวนการเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เกี่ยวกับการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ

ส่วนที่ 2 ตัวชี้วัด หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สามารถวัดหรือสังเกตได้เพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ ซึ่งจะสะท้อนถึงผลของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา

ส่วนที่ 3 แนวทางการส่งเสริม หมายถึง กิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ที่ใช้กำหนดเป็นแผนพัฒนานักศึกษาให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นได้

ในการวิเคราะห์ข้อความจากแบบสอบถามรอบที่ 1 ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาในยุคดิจิทัล 4.0 จะพบกับสภาวะการแข่งขันสูงส่งผลให้เกิดการว่างงานของบัณฑิตในประเทศไทยมีจำนวนมาก รวมทั้งบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีทั้งอัตราส่วนการว่างงานจำนวนหนึ่งและมีการได้งานทำทั้งภาครัฐและเอกชน การประกอบอาชีพหรือธุรกิจส่วนตัว ซึ่งสาเหตุหลัก ๆ มาจากการขาดทักษะและประสบการณ์ วิชาชีพ การประยุกต์องค์ความรู้ที่ใช้ในการทำงาน ขาดการนำเสนอความสามารถเฉพาะตนให้เห็นในองครวม

ดังนั้นเพื่อให้บัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็น “บัณฑิตที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม” สามารถนำเสนอความแตกต่างของแต่ละบุคคลให้เห็นถึงความเป็นพหุลักษณะและเป็นที่ต้องการของสังคม ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบด้าน และได้ข้อสรุปคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดังนี้ “บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม” โดยแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล
 - 1.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
 - 1.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
 - 1.3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตระหว่างบุคคล
2. ด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ
 - 2.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตทางด้านวิชาการและวิชาชีพ
 - 2.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตการคิดวิเคราะห์
 - 2.3 เป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ
 - 2.4 เป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล

ในตารางที่จะแสดงต่อไปนี้เป็นผลการวิเคราะห์ข้อความจากแบบสอบถามรอบที่ 3 ซึ่งเป็นรอบสุดท้ายในกระบวนการเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยจะแสดงค่ามัธยฐาน, ค่าฐานนิยม, ความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน, พิสัยระหว่างควอไทล์, ระดับความเห็นด้วย และความสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของผู้เชี่ยวชาญ โดยแสดงเป็นรายชื่อ ดังต่อไปนี้

ผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในส่วนของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดย เรียงลำดับจากค่ามัธยฐานสูงสุดถึงต่ำสุด

ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ความเหมาะสมของ คุณลักษณะ	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
“บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม”	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1. ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.1 การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.2 การเป็นผู้มีจิตสาธารณะ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.3 การเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2. ด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.1 การเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.2 การเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.3 การเป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.4 การเป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีความเห็นด้วยกับความเหมาะสมในการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ข้อความ กล่าวคือ การกำหนดคุณลักษณะให้ “บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม” (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) การกำหนดด้านต่าง ๆ ของคุณลักษณะฯ ด้านที่ (1) ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (1.1) การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (1.2) การเป็นผู้มีจิตสาธารณะ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (1.3) การเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ =

1.00) ด้านที่ (2) ด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (2.1) การเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.2) การเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (2.3) การเป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีความเห็นด้วยกับความเหมาะสมในการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อความ กล่าวคือ (2.4) การเป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในส่วนของตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกต เพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานสูงสุดถึงต่ำสุด

ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ความเหมาะสมของคุณลักษณะ	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1. ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล						
1.1 การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม						
1.1.1 มีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.1.2 มีความรับผิดชอบต่องานตนเองและสังคม	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.1.3 เป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.1.4 ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎระเบียบกฎหมาย	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.1.5 ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.1.6 เป็นแบบอย่างที่ดี	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
1.1.7 มีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
1.2 การเป็นผู้มีจิตสาธารณะ						
1.2.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	5.00	5.00	0.00	0.50	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.2.2 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างสิ่งดีงาม และมีประโยชน์ต่อส่วนรวม	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.2.3 รวมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อชุมชน	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
1.2.4 เป็นผู้นำนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อคณะฯ	4.00	5.00	1.00	2.00	มาก	ไม่สอดคล้อง
1.2.5 เป็นตัวแทนนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อหน่วยงานภายนอก	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง

ข้อความ	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยมศึกษา	พิสัยระหว่างควอไทล์	ความเหมาะสมของคุณลักษณะ	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1.3 การเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม						
1.3.1 มีความสามารถในการสื่อสารและเลือกรูปแบบการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.3.2 มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.3.3 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.3.4 เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.3.5 มีความสามารถในการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ						
2.1 การเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ						
2.1.1 มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้สำหรับประกอบวิชาชีพ	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.1.2 มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้	5.00	5.00	0.00	0.50	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.1.3 มีความรู้ไปสร้างสรรค์หรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติ	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2.1.4 มีการบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม	4.00	5.00	1.00	1.00	มาก	สอดคล้อง

ข้อความ	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยมศึกษา	พิสัยระหว่างควอไทล์	ความเหมาะสมของคุณลักษณะ	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
2.2 การเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์						
2.2.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุและผล	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.2.2 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.2.3 มีความสามารถในการตั้งคำถามต่อปัญหาต่าง ๆ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.2.4 มีความสามารถในการถอดบทเรียนและสรุปประเด็นต่าง ๆ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.2.5 มีความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูลและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตตนเอง	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.3 การเป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ						
2.3.1 มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2.3.2 มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศมากกว่า 1 ภาษา	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2.3.3 มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศในการประกอบวิชาชีพ	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2.3.4 มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง

ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ความเหมาะสมของคุณลักษณะ	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
2.4 การเป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล						
2.4.1 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสม	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.4.2 นำเสนอข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม	5.00	5.00	0.00	0.50	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.4.3 วิเคราะห์ข้อเท็จจริงของข้อมูลบนสื่อต่าง ๆ	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.4.4 รักษาความปลอดภัยของข้อมูลบนสื่อออนไลน์ได้	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.4.5 รับมือกับการคุกคามทางสื่อออนไลน์	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2.4.6 จัดสรรเวลาในการใช้ชีวิตบนสื่อออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4 พบว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีความเห็นด้วยกับความเหมาะสมในการกำหนดตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกต เพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล

หัวข้อ (1.1) การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อความ กล่าวคือ (1.1.1) มีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (1.1.2) มีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (1.1.3) เป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (1.1.4) ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎระเบียบ กฎหมาย (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (1.1.5) ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หัวข้อ (1.1) การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมโดยมีความเห็นในระดับมาก จำนวน 2 ข้อความ กล่าวคือ (1.1.6) เป็นแบบอย่างที่ดี (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่าง ควอไทล์ = 1.00) (1.1.7) มีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่าง ควอไทล์ = 1.00)

หัวข้อ (1.2) การเป็นผู้มีจิตสาธารณะในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อความ กล่าวคือ (1.2.1) ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่าง

ควอไทล์ = 0.50) (1.2.2) เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างสิ่งดีงาม และมีประโยชน์ต่อส่วนรวม (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หัวข้อ (1.2) การเป็นผู้มีจิตสาธารณะโดยมีความเห็นในระดับมาก จำนวน 3 ข้อความ กล่าวคือ (1.2.3) รวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อชุมชน (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (1.2.5) เป็นตัวแทนนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อหน่วยงานภายนอก (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หัวข้อ (1.2) การเป็นผู้มีจิตสาธารณะโดยมีความเห็นในระดับมาก จำนวน 1 ข้อความ กล่าวคือ (1.2.4) เป็นผู้นำนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อคณะฯ (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 2.00)

หัวข้อ (1.3) การเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อความ กล่าวคือ (1.3.1) มีความสามารถในการสื่อสารและเลือกรูปแบบการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (1.3.2) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (1.3.3) มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (1.3.4) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หัวข้อ (1.3) การเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในระดับมาก จำนวน 1 ข้อความ กล่าวคือ (1.3.5) มีความสามารถในการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

หัวข้อ (2.1) การเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อความ กล่าวคือ (2.1.1) มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้สำหรับประกอบวิชาชีพ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (2.1.2) มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.50) ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หัวข้อ (2.1) การเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับมาก จำนวน 2 ข้อความ กล่าวคือ (2.1.3) มีความรู้ไปสร้างสรรค์หรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.1.4) มีการบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

หัวข้อ (2.2) การเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อความ กล่าวคือ (2.2.1) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุและผล (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (2.2.2) มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (2.2.3) มีความสามารถในการตั้งคำถามต่อปัญหาต่าง ๆ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.2.4) มีความสามารถในการถอดบทเรียนและสรุปประเด็นต่าง ๆ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.2.5) มีความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูลและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตตนเอง (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00)

หัวข้อ (2.3) การเป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศในระดับมาก จำนวน 4 ข้อความ กล่าวคือ (2.3.1) มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.3.2) มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศมากกว่า 1 ภาษา (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.3.3) มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศในการประกอบวิชาชีพ (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.3.4) มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

หัวข้อ (2.4) การเป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัลในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อความ กล่าวคือ (2.4.1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสม (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (2.4.2) นำเสนอข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.50) (2.4.3) วิเคราะห์ข้อเท็จจริงของข้อมูลบนสื่อต่าง ๆ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (2.4.4) รักษาความปลอดภัยของข้อมูลบนสื่อออนไลน์ได้ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหัวข้อ (2.4) การเป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัลในระดับมาก จำนวน 2 ข้อความ กล่าวคือ (2.4.5) รับมือกับการคุกคามทางสื่อออนไลน์ (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.4.6) จัดสรรเวลาในการใช้ชีวิตบนสื่อออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ผลการศึกษานโยบายการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในส่วนของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานสูงสุดถึงต่ำสุด

ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ความเหมาะสมของคุณลักษณะ	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1. ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล						
1.1 การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม						
1.1.1 บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอน และการทำงานกิจกรรมของนักศึกษา	5.00	5.00	0.00	0.50	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.1.2 พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมจริยธรรม	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
1.1.3 พัฒนาแผนการอบรมกฎระเบียบและการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
1.1.4 ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นแบบอย่างที่ดี	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
1.2 การเป็นผู้มีจิตสาธารณะ						
1.2.1 ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีจิตสาธารณะทั้งภายในและภายนอกคณะ	5.00	5.00	0.00	0.50	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.2.2 กำหนดให้นักศึกษารวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อสังคม	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.2.3 สร้างต้นแบบผู้มีจิตสาธารณะภายในคณะ	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
1.2.4 ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดี	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง

ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ความเหมาะสมของคุณลักษณะ	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1.3 การเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม						
1.3.1 จัดกิจกรรมการพัฒนาผู้นำ-ผู้ตาม ให้กับนักศึกษา	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.3.2 กำหนดให้นักศึกษาในทุกระดับจะต้องมีการวางแผนการทำงานตามระบบคุณภาพ (PDCA-PAR)	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.3.3 ถอดบทเรียนหลังการจัดกิจกรรมหลัก ๆ เพื่อร่วมกันวิพากษ์และร่วมรับฟังการทำงานของกลุ่ม	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
1.3.4 ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดี	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ						
2.1 การเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ						
2.1.1 สร้างหลักสูตร WIL เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาออกสหกิจ/ฝึกงาน	5.00	5.00	0.00	0.50	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.1.2 สร้าง MOU กับสถานประกอบการที่ตรงสายของนักศึกษา	5.00	5.00	0.00	0.50	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.1.3 ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่เรียนดี หรือได้รับรางวัลที่มีผลทางด้านวิชาการ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.1.4 จัดกิจกรรมที่มีการแข่งขันทางวิชาการ	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง
2.1.5 สนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันกิจกรรมภายนอกคณะ	4.00	4.00	0.00	1.00	มาก	สอดคล้อง

ข้อความ	มัธยมศึกษา	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยมศึกษา	พิสัยระหว่างควอไทล์	ความเหมาะสมของคุณลักษณะ	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
2.2 การเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์						
2.2.1 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดวิเคราะห์	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.2.2 จัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.2.3 บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับหลักสูตรการเรียนการสอน	5.00	5.00	0.00	0.50	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.2.4 บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับการทำกิจกรรมของนักศึกษา	5.00	5.00	0.00	0.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.3 การเป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ						
2.3.1 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	5.00	5.00	0.00	0.50	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.3.2 จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านภาษาต่างประเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.3.3 มีทุนสนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันทางวิชาการด้านภาษาต่างประเทศ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.3.4 ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่ได้รับรางวัลต่างๆ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

ข้อความ	มัธยฐาน	ฐานนิยม	ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน	พิสัยระหว่างควอไทล์	ความเหมาะสมของคุณลักษณะ	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
2.4 การเป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล						
2.4.1 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านสื่อดิจิทัลโปรแกรมต่างๆ	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.4.2 จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านสื่อดิจิทัล	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.4.3 บูรณาการเทคโนโลยีกับหลักสูตรการเรียนการสอน	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง
2.4.4 บูรณาการเทคโนโลยีกับการทำกิจกรรมของนักศึกษา	5.00	5.00	0.00	1.00	มากที่สุด	สอดคล้อง

จากตารางที่ 5 พบว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยมีความเห็นด้วยกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้นดังนี้

ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล

หัวข้อ (1.1) การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ข้อความ กล่าวคือ (1.1.1) บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมของนักศึกษา (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.50)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หัวข้อ (1.1) การเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมโดยมีความเห็นในระดับมาก จำนวน 3 ข้อความ กล่าวคือ (1.1.2) พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมจริยธรรม (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (1.1.3) พัฒนาแผนการอบรมกฎระเบียบและการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (1.1.4) ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นแบบอย่างที่ดี (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

หัวข้อ (1.2) การเป็นผู้มีจิตสาธารณะในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ข้อความ กล่าวคือ (1.2.1) ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีจิตสาธารณะทั้งภายในและภายนอกคณะ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.50) (1.2.2) กำหนดให้นักศึกษารวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อสังคม (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หัวข้อ (1.2) การเป็นผู้มีจิตสาธารณะโดยมีความเห็นในระดับมาก จำนวน 2 ข้อความ กล่าวคือ (1.2.3) สร้างต้นแบบผู้มีจิตสาธารณะภายในคณะ (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (1.2.4) ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดี (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

หัวข้อ (1.3) การเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อความ กล่าวคือ (1.3.1) จัดกิจกรรมการพัฒนาผู้นำ-ผู้ตาม ให้กับนักศึกษา (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (1.3.2) กำหนดให้นักศึกษาในทุกระดับจะต้องมีการวางแผนการทำงานตามระบบคุณภาพ (PDCA-PAR) (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (1.3.3) ถอดบทเรียนหลังการจัดกิจกรรมหลัก ๆ เพื่อร่วมกันวิพากษ์และร่วมรับฟังการทำงานของกลุ่ม (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หัวข้อ (1.3) การเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมในระดับมาก จำนวน 1 ข้อความ กล่าวคือ (1.3.4) ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดี (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

หัวข้อ (2.1) การเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับมากที่สุด จำนวน 3 ข้อความ กล่าวคือ (2.1.1) สร้างหลักสูตร WIL เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาออกสหกิจ/ฝึกงาน (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.50) (2.1.2) สร้าง MOU กับสถานประกอบการที่ตรงสายของนักศึกษา (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.50) (2.1.3) ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่เรียนดีหรือได้รับรางวัลที่มีผลทางด้านวิชาการ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันหัวข้อ (2.1) การเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพในระดับมาก จำนวน 2 ข้อความ กล่าวคือ (2.1.4) จัดกิจกรรมที่มีการแข่งขันทางวิชาการ (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.1.5) สนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันกิจกรรมภายนอกคณะ (มัธยฐาน = 4.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

หัวข้อ (2.2) การเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อความ กล่าวคือ (2.2.1) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00) (2.2.2) จัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.2.3) บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับหลักสูตรการเรียนการสอน (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.50) (2.2.4) บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับการทำกิจกรรมของนักศึกษา (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.00)

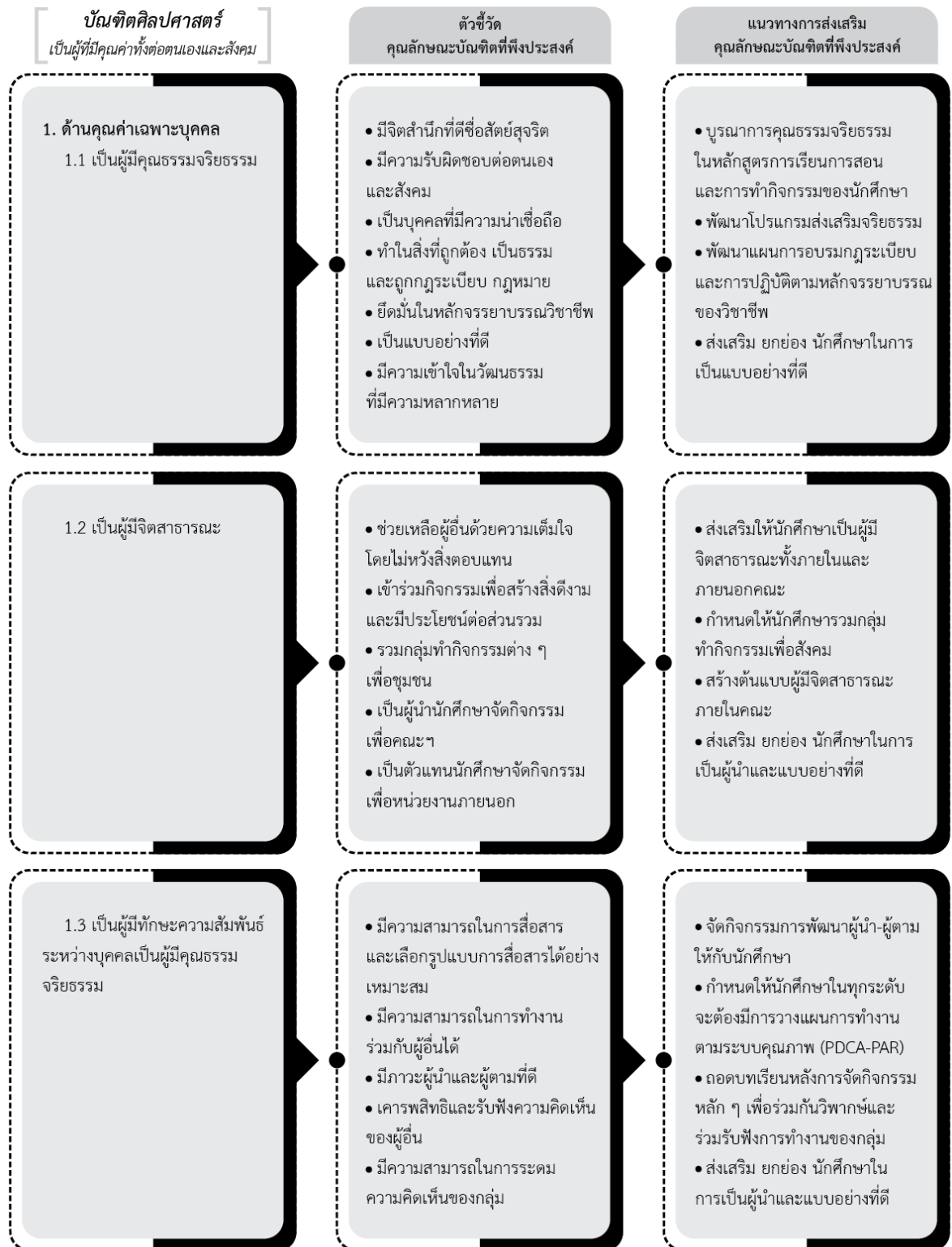
หัวข้อ (2.3) การเป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อความ กล่าวคือ (2.3.1) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 0.50) (2.3.2) จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านภาษาต่างประเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.3.3) มีทุนสนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันทางวิชาการด้านภาษาต่างประเทศ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.3.4) ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่ได้รับรางวัลต่างๆ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

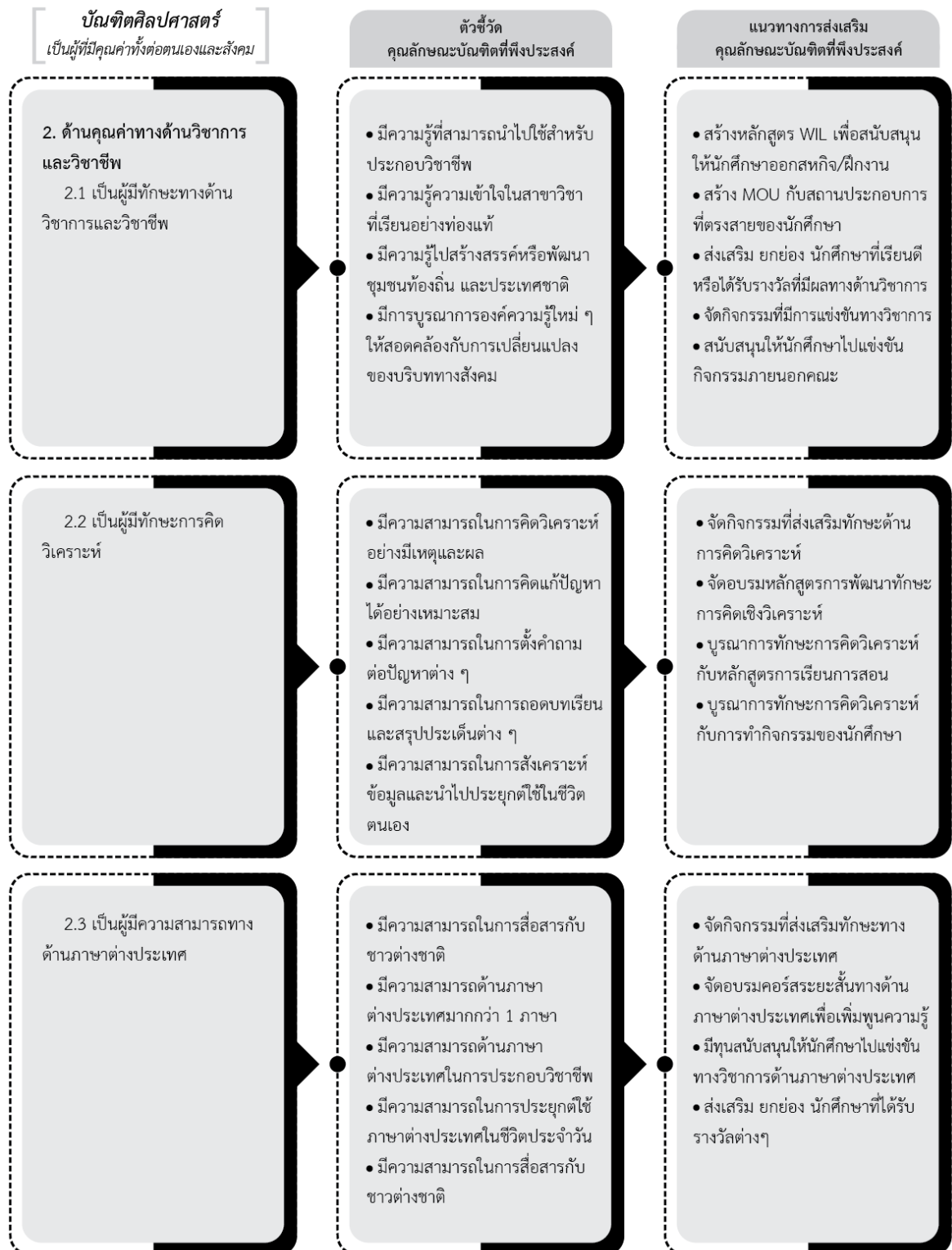
หัวข้อ (2.4) การเป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัลในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อความ กล่าวคือ (2.4.1) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านสื่อดิจิทัลโปรแกรมต่างๆ (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.4.2) จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านสื่อดิจิทัล (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.4.3) บูรณาการเทคโนโลยีกับหลักสูตรการเรียนการสอน (มัธยฐาน =

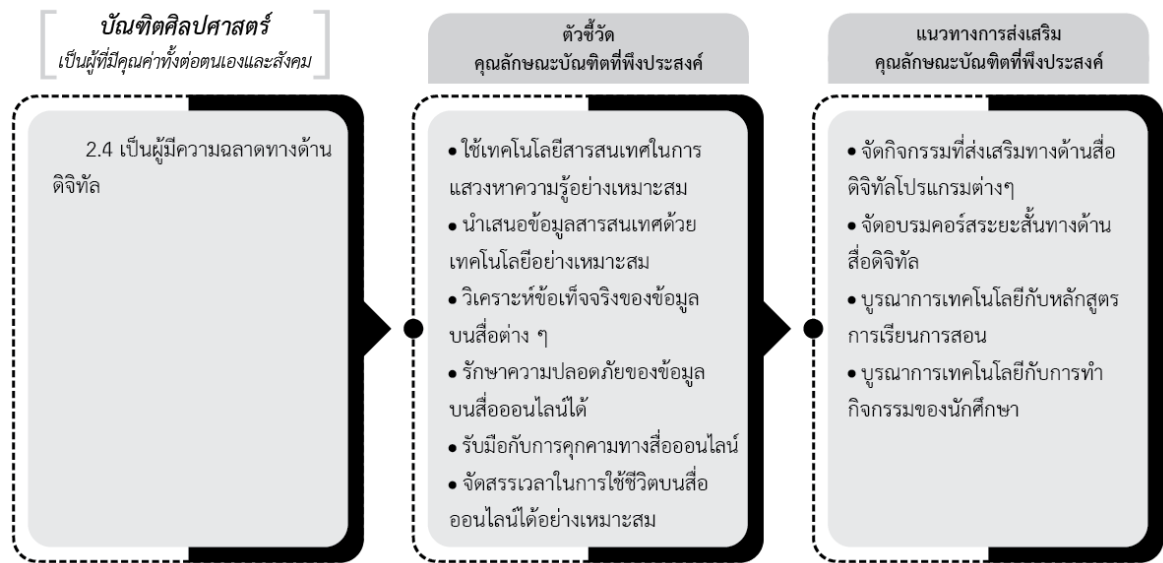
5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00) (2.4.4) บูรณาการเทคโนโลยีกับการทำกิจกรรมของนักศึกษา (มัธยฐาน = 5.00 พิสัยระหว่างควอไทล์ = 1.00)

ดังนั้นการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยขอเสนอการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ภาพที่ 1)

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาพที่ 1 สังเคราะห์สรุปและอภิปรายผลการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอเนื้อหาในบทนี้จะเสนอตามหัวข้อดังนี้ คือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นบทสรุปซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย ส่วนที่สอง คือ อภิปรายผลการวิจัย และส่วนที่สามประกอบด้วย ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไปนี้

บทสรุป

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์
- 1.2 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์

2. ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ศึกษา

1.1 การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยพัฒนาจาก

1.1.1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (2) ด้านความรู้ (3) ด้านทักษะทางปัญญา (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.1.2 ข้อกำหนดพฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งประกอบด้วย (1) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีน้ำใจ มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และช่วยเหลือสังคม (2) มีวินัย ประพฤติปฏิบัติตน ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย กฎหมาย และสังคม (3) มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา แลปฏิบัติตนตรงต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ และไม่ทำให้เสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

1.1.3 ข้อกำหนดด้านอัตลักษณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (I-WiSe) ซึ่งประกอบด้วย (1) I ย่อมาจาก Integrity ความซื่อสัตย์ มีวินัย (2) Wi ย่อมาจาก Wisdom ใฝ่ปัญญา (3) SE จิตสาธารณะ

1.1.4 วิสัยทัศน์และพันธกิจของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ คือ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย 8. มีจิตสาธารณะ

โดยจะนำข้อมูลทั้งหมดที่ผู้วิจัยจะรวบรวมเพื่อส่งข้อมูลให้กับผู้เชี่ยวชาญเป็นเกณฑ์ในการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) ในรอบที่ 1

1.2 การศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ โดยพัฒนาจากองค์ความรู้ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากการแบบสอบถามการวิจัยทั้ง 3 รอบ (Delphi Technique)

2. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

งานวิจัยนี้ศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ (Experts) ที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้

2.1 คณบดีคณะศิลปศาสตร์ที่บริหารงานหรือเคยบริหารงานคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.2 ผู้บริหารคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่เกี่ยวข้องด้านการเรียนการสอน หรือการพัฒนานักศึกษา ในระดับปริญญาตรี

2.3 คณะกรรมการกิจการนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ ที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนระบบการพัฒนานักศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.4 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับคณะศิลปศาสตร์ (Stakeholders) ซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับประโยชน์และผลกระทบจากคณะศิลปศาสตร์ โดยขอแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.4.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นศิษย์เก่าของคณะศิลปศาสตร์ ซึ่งเป็นผลผลิตหลักของคณะศิลปศาสตร์ คณะฯ จำเป็นจะต้องผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเพื่อส่งต่อไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความต้องการจ้างงานบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์

2.4.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เป็นนายจ้างของหน่วยงานที่นักศึกษาประกอบอาชีพที่มีอำนาจในการจ้างงานบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ คณะฯ จึงจำเป็นที่จะต้องผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาภายในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ศึกษา

ปีการศึกษา 2562 - 2563

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นเครื่องมือการวิจัยตามเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) โดยใช้แบบสอบถามซึ่งนำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 รอบ ดังนี้

รอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดซึ่งผู้วิจัยสร้างจากกรอบที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ผู้เชี่ยวชาญตอบในรอบแรกมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์แยกเป็นประเด็นเนื้อหาต่าง ๆ โดยมีข้อคำถามจำนวน 3 ข้อ

รอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยนำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามรอบแรกมาวิเคราะห์แยกประเด็นแล้วสร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีข้อความ จำนวน 76 ข้อความ

รอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถามเหมือนกับแบบสอบถามที่ 2 แต่จะมีค่ามัธยฐานของน้ำหนักคะแนนแนวโน้มจากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์ของคำตอบของผู้เชี่ยวชาญ และน้ำหนักคะแนนของคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญที่ตอบในรอบที่ 2

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไปถึงผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยชี้แจงด้วยตนเองเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและรายละเอียดขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย โดยผู้เชี่ยวชาญสามารถพิจารณาการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ด้วยความสะดวกใจ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะต้องเข้าร่วมโครงการวิจัยในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 รอบ หากผู้เชี่ยวชาญยินยอมที่จะเข้าร่วมโครงการวิจัย นักวิจัยจะใช้วิธีการเชิญชวนเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยการลงลายมือชื่อ ทั้งนี้ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยชื่อ - สกุล ตำแหน่ง และสถานที่ทำงานในโครงการครั้งนี้

4.2 ส่งแบบสอบถามรอบที่ 1 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดไปยังผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเอง และจัดส่งทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ไปยังผู้เชี่ยวชาญ โดยเริ่มจัดส่งวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563 ใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนภายใน 20 วัน นับจากวันที่แจกแบบสอบถาม และรวบรวมกับคืนมาได้ทั้งสิ้น 19 ฉบับ

4.3 ส่งแบบสอบถามรอบที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 สเกลไปยังผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม โดยเริ่มจัดส่งวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2564 ใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนภายใน 10 วัน นับจากวันที่แจกแบบสอบถาม และรวบรวมกับคืนมาได้ทั้งสิ้น 19 ฉบับ

4.4 ส่งแบบสอบถามรอบที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีข้อคำถามเหมือนรอบที่ 2 แต่จะเพิ่มค่ามัธยฐาน ช่วงพิสัยระหว่างควอไทล์ และน้ำหนักคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญนั้น ๆ ตอบไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเดิม โดยเริ่มจัดส่งวันที่ 26 เมษายน 2564 ใช้เวลาเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนภายใน 7 วัน นับจากวันที่แจกแบบสอบถาม และรวบรวมกับคืนมาได้ทั้งสิ้น 19 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

คำนวณหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ผลต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐาน และพิสัยควอไทล์ของแต่ละข้อความ เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่สอดคล้องและความเป็นไปได้ของข้อความนั้น ๆ

6. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ และเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาในยุคดิจิทัล 4.0 จะพบกับสภาวะการแข่งขันสูงส่งผลให้เกิดการว่างงานของบัณฑิตในประเทศไทยมีจำนวนมาก รวมทั้งบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีทั้งอัตราส่วนการว่างงานจำนวนหนึ่ง และมีการได้งานทำทั้งภาครัฐและเอกชน การประกอบอาชีพหรือธุรกิจส่วนตัว ซึ่งสาเหตุหลัก ๆ มาจากการขาดทักษะและประสบการณ์ วิชาชีวะ การประยุกต์องค์ความรู้ที่ใช้ในการทำงาน ขาดการนำเสนอความสามารถเฉพาะตนให้เห็นในองค์กรรวม

ดังนั้นเพื่อให้บัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็น “บัณฑิตที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม” สามารถนำเสนอความแตกต่างของแต่ละบุคคลให้เห็นถึงความเป็นพหุลักษณะและเป็นที่ต้องการของสังคม ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบด้าน และได้ข้อสรุปคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดังนี้ “บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม” ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบด้าน โดยสรุปผลได้ดังนี้

1. การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวคือ

บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม ดังนี้

1.1 คุณค่าเฉพาะบุคคล

- 1.1.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.1.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.1.3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต

1.2 คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

- 1.2.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.2.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.2.3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.2.4 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต

2. ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวคือ

1.1 คุณค่าเฉพาะบุคคล

1.1.1 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีดังนี้

- มีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต
- มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- เป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ
- ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎระเบียบ กฎหมาย
- ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ
- เป็นแบบอย่างที่ดี
- มีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย

1.1.2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ มีดังนี้

- ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
- เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างสิ่งดีงาม และมีประโยชน์ต่อส่วนรวม
- รวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อชุมชน
- เป็นผู้นำนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อคณะฯ
- เป็นตัวแทนนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อหน่วยงานภายนอก

1.1.3 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมการเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีดังนี้

- มีความสามารถในการสื่อสารและเลือกรูปแบบการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
- มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี
- เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- มีความสามารถในการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม

1.2 คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

1.2.1 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมการเป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีดังนี้

- มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้สำหรับประกอบวิชาชีพ
- มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้
- มีความรู้ไปสร้างสรรค์หรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติ
- มีการบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม

1.2.2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมการเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีดังนี้

- มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุและผล
- มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม
- มีความสามารถในการตั้งคำถามต่อปัญหาต่าง ๆ
- มีความสามารถในการถอดบทเรียนและสรุปประเด็นต่าง ๆ
- มีความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูลและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตตนเอง

- 1.2.3 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมการเป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ มีดังนี้
- มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ
 - มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศมากกว่า 1 ภาษา
 - มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศในการประกอบวิชาชีพ
 - มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน
- 1.2.4 ตัวชี้วัดการเป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล มีดังนี้
- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสม
 - นำเสนอข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม
 - วิเคราะห์ข้อเท็จจริงของข้อมูลบนสื่อต่าง ๆ
 - รักษาความปลอดภัยของข้อมูลบนสื่อออนไลน์ได้
 - รับมือกับการคุกคามทางสื่อออนไลน์
 - จัดสรรเวลาในการใช้ชีวิตบนสื่อออนไลน์ได้อย่างเหมาะสม

3. แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวคือ

1.1 คุณค่าเฉพาะบุคคล

- 1.1.1 แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของการเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีดังนี้
- บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมของนักศึกษา
 - พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมจริยธรรม
 - พัฒนาแผนการอบรมกฎระเบียบและการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ
 - ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นแบบอย่างที่ดี
- 1.1.2 แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ มีดังนี้
- ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีจิตสาธารณะทั้งภายในและภายนอกคณะ
 - กำหนดให้นักศึกษารวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อสังคม
 - สร้างต้นแบบผู้มีจิตสาธารณะภายในคณะ
 - ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดี
- 1.1.3 แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของเป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีดังนี้
- จัดกิจกรรมการพัฒนาผู้นำ-ผู้ตาม ให้กับนักศึกษา
 - กำหนดให้นักศึกษาในทุกระดับจะต้องมีการวางแผนการทำงานตามระบบคุณภาพ (PDCA-PAR)
 - ถอดบทเรียนหลังการจัดกิจกรรมหลัก ๆ เพื่อร่วมกันวิพากษ์และร่วมรับฟังการทำงานของกลุ่ม
 - ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดี

1.2 คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

1.2.1 แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีดังนี้

- สร้างหลักสูตร WIL เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาออกสหกิจ/ฝึกงาน
- สร้าง MOU กับสถานประกอบการที่ตรงสายของนักศึกษา
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่เรียนดี หรือได้รับรางวัลที่มีผลทางด้านวิชาการ
- จัดกิจกรรมที่มีการแข่งขันทางวิชาการ
- สนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันกิจกรรมภายนอกคณะ

1.2.2 แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีดังนี้

- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดวิเคราะห์
- จัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์
- บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับหลักสูตรการเรียนการสอน
- บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับการทำกิจกรรมของนักศึกษา

1.2.3 แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ มีดังนี้

- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ
- จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านภาษาต่างประเทศเพื่อเพิ่มพูนความรู้
- มีทุนสนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันทางวิชาการด้านภาษาต่างประเทศ
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่ได้รับรางวัลต่าง ๆ

1.2.4 แนวทางการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล มีดังนี้

- กิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านสื่อดิจิทัลโปรแกรมต่าง ๆ
- จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านสื่อดิจิทัล
- บูรณาการเทคโนโลยีกับหลักสูตรการเรียนการสอน
- บูรณาการเทคโนโลยีกับการทำกิจกรรมของนักศึกษา

อภิปรายผล

7. อภิปรายผล

จากการผลการศึกษาศึกษาการพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในส่วนของการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า ปัจจุบันการว่างงานของบัณฑิตในประเทศไทยมีจำนวนมาก รวมทั้งบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีทั้งอัตราส่วนการว่างงานจำนวนหนึ่ง และมีการได้งานทำทั้งภาครัฐและเอกชน การประกอบอาชีพหรือธุรกิจส่วนตัว ซึ่งสาเหตุหลักๆ มาจากการขาดทักษะ องค์ความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งสาขาวิชาที่เลือกเรียน หรือ ค่านิยมทางสังคมก็อาจจะบั่นอีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้บัณฑิตว่างงานในยุคปัจจุบัน แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ก็อาจส่งผลกระทบต่อตัวบัณฑิตแทบทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม (2558) ที่กล่าวว่า ในปัจจุบันมีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาจำนวนมากที่หางานทำไม่ได้เนื่องจากแรงงานในระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากเกินความต้องการ ซึ่งหากดูข้อมูลความต้องการแรงงานในสังคมแล้ว พบว่า ประเทศไทยขาดแคลนแรงงานในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เช่น แรงงานด้านฝีมือ ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร ซึ่งเป็นแรงงานด้านวิชาชีพ รวมถึงแรงงานทางด้านการเกษตรยังเป็นที่ต้องการในประเทศอยู่มาก นอกจากนี้ประเทศเรายังขาดผู้มีประสบการณ์ทางด้านการลงทุนในการทำธุรกิจ ด้วยเหตุนี้ทำให้มีแรงงานและนักลงทุนจากต่างชาติเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ในประเทศจำนวนมากโดยที่บัณฑิตไทยนั้นไม่สามารถเข้าไปทดแทนแรงงานดังกล่าวได้ โดยสาเหตุการว่างงานในระดับอุดมศึกษามาจาก 1) ค่านิยมในสังคม 2) การขาดประสบการณ์ทางวิชาชีพ 3) การขาดทักษะที่จำเป็นในการทำงาน และ 4) การเลือกเรียนในบางสาขามากเกินไป การสร้างอัตลักษณ์นักศึกษาในยุคปฏิญญาล้นประเทศ จึงมีส่วนช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจในตนเอง รับรู้หน้าที่ของตนที่มีต่อสังคมรวมถึงมีการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพในอนาคต ในอัตลักษณ์ด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) ด้านเฉพาะบุคคล ได้แก่ 1.1) ความมั่นใจในตนเอง กล้าตัดสินใจ สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ 1.2) ความอดทน การทุ่มเทให้กับการเรียน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค 2) อัตลักษณ์ด้านวิชาการ ได้แก่ 2.1) การเตรียมตัวเพื่ออาชีพในอนาคต โดยให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองในอนาคตได้ เช่น หาประสบการณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาที่เรียน พิจารณาว่าความสามารถพิเศษนั้นจะสามารถสร้างรายได้ เรียนรู้ต่อยอดธุรกิจครอบครัว เป็นต้น 2.2) การมีทักษะทางภาษาและเทคโนโลยีซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการแสวงหาความรู้ในปัจจุบัน

ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบด้าน และขอให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดังนี้ “บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม” กล่าวคือ ผู้วิจัยมองเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ให้เป็นผู้ซึ่งมีคุณค่า ซึ่งการเป็นผู้มีคุณค่านั้นบัณฑิตจำเป็นต้องเป็นผู้มีคุณค่าต่อตนเองก่อนเป็นลำดับสำคัญ หรือที่เรียกว่า Self-esteem คือ ความพึงพอใจในตนเอง ความเห็นคุณค่าในตัวเอง การเชื่อว่าตนเองมีค่าโดยไม่ปล่อยให้ผู้อื่นมานิยามคุณค่าของตนเอง

ได้ง่าย ๆ โดยความรู้สึกและความคิดเหล่านี้จะส่งผลให้เรามีความมั่นคงทางอารมณ์ที่มากขึ้น มีความเชื่อมั่นในตัวเองและมีความกล้าที่จะทำสิ่งใหม่ ๆ พร้อมทั้งจะเรียนรู้และพัฒนาตนเองมากขึ้น และเมื่อไรที่คนเรามีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของตนเองแล้ว ก็ย่อมที่จะส่งผลให้เรามีพลังบวกในการสร้างสรรค์สิ่งดีงามต่อผู้อื่นและสังคมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ มาลินี จุฑาปะมา (2553) ที่กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานทางจิตใจของมนุษย์ ทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุขและยังเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิตของบุคคลว่าเป็นอย่างไร การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญของการเกิดพฤติกรรมที่ดีมีคุณค่า บุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเอง จะสามารถเผชิญความเครียดได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญในการปรับตัวทางอารมณ์ สังคมและการเรียนรู้ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการรับรู้ตนเองที่มีผลต่อความคิด ความปรารถนา ค่านิยม อารมณ์ และการตั้งเป้าหมายในชีวิตตลอดจนการแสดงพฤติกรรมที่พัฒนาเป็นบุคลิกภาพความสำเร็จหรือความล้มเหลวในชีวิตส่วนหนึ่งมาจากการเห็นคุณค่าในตนเองด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้ที่เห็นคุณค่าในตนเองสูงจึงมีความเชื่อมั่นในตนเองมีความคาดหวังที่เป็นจริงและเป็นไปได้ในความสำเร็จที่จะได้รับ มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ซื่อสัตย์ ภูมิใจในผลสำเร็จของงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา สามารถพึ่งตนเองได้ ไม่จำเป็นต้องรอพึ่งผู้อื่น ส่งผลให้เป็นผู้ที่คนอื่นรักและรักคนอื่น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาและเสริมสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีคุณค่าต่อตนเองเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนานักศึกษาศิลปศาสตรมหาวิทาลัยสงขลานครินทร์ ในการผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้ที่มีคุณค่าต่อสังคมต่อไป

สุภชฌาน ศรีเอี่ยม (2558) กล่าวว่า การสร้างอัตลักษณ์นักศึกษาในยุคปริญญาล้านประเทศมีส่วนช่วยให้นักศึกษามีความเข้าใจในตนเอง รับรู้หน้าที่ของตนที่มีต่อสังคมรวมถึงมีการเตรียมความพร้อมสู่อาชีพในอนาคต และจากที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น

ผู้วิจัยขอสรุปในภาพรวมของการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาศิลปศาสตรมหาวิทาลัยสงขลานครินทร์ คือ “บัณฑิตศิลปศาสตร เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม”

1. ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล หมายถึง นักศึกษาเข้าใจ ยอมรับในบทบาทของตนเอง และพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือสังคมกำหนด นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง โดยปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1.1 เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาศิลปศาสตรเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะภายในจิตใจที่ดีงามของนักศึกษาที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ มีหลักคิดและแนวปฏิบัติในการส่งเสริมความดี มีความรับผิดชอบ มีศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เคารพต่อกฎกติกาของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งเข้าใจในความหลากหลายของวัฒนธรรมหรือที่เรียกอีกอย่างว่า พหุลักษณะ ซึ่งจะเป็แบบอย่างที่ดีของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ

พิศมัย เทียนทอง (2553) กล่าวว่า คุณธรรม คือ หลักความจริง หลักการปฏิบัติ ประกอบด้วย จริยธรรม มี 2 ความหมายคือ ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนและสังคม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย จรรยาบรรณทางวิชาชีพ การประพฤติว่าอะไรควรไม่ควรทำ

วศิน อินทสระ (2541) ได้แสดงความเห็นตามหลักจริยศาสตร์ว่า คุณธรรม หมายถึง อัจฉริยะอันดีงามที่สั่งสมอยู่ในดวงจิต อันเกิดจากความเพียรพยายาม และความประพฤติปฏิบัติที่ติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน คุณธรรมมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับหน้าที่เป็นอย่างมาก เพราะการปฏิบัติงานในหน้าที่จนเป็นนิสัย จะกลายมาเป็นอุปนิสัยอันดีงามที่สั่งสมในดวงจิต กลายเป็นบารมี

อนิวัช แก้วจำนง (2555) ให้ความหมายของคุณธรรม ว่าหมายถึง คุณงามความดีที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ทำให้แสดงออกด้านพฤติกรรมที่ประพฤติปฏิบัติ โดยบุคคลอื่นสามารถสัมผัสได้ว่า บุคคลนั้นมีสภาพจิตใจที่ดี มีความตั้งใจที่จะประพฤติปฏิบัติต่อบุคคลอื่นด้วยความดี โดยมีหลักธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในการกระทำความดีอย่างมีสติสัมปชัญญะและถูกต้องตามครรลองคลองธรรม

พระมหากษัตริย์ องค์กุศล (2561) กล่าวว่า คุณธรรมจริยธรรมเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน ปัญหาของสังคมไทยที่ประสบพบเห็นอยู่ทุกวันนี้เกิดจาก “คน” ปัญหาเริ่มต้นที่ “คน” และมีผลกระทบถึง “คน” การแก้ปัญหาสังคมไทยจึงต้องแก้ด้วย “การพัฒนาคน” เพื่อให้คนมีปัญหา มีความรู้มีคุณธรรมและมีทักษะในการแก้ปัญหาชีวิต ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าเราจะพัฒนาคนอย่างไรเพื่อให้คนมีชีวิตที่ดีงามสามารถใช้ความรู้และแก้ปัญหาได้ สร้างสรรค์ได้ ปฏิบัติต่อเทคโนโลยีอย่างถูกต้อง อยู่ในระบบการแข่งขันทางเศรษฐกิจได้ บริโภคผลผลิตด้วยปัญญา รู้อะไรดี อะไรชั่ว มีทัศนคติทางจริยธรรมที่เหมาะสม ฯลฯ ทั้งหมดนี้เป็นคุณสมบัติของคนที่มีคุณธรรม การจัดการศึกษาคงต้องยึดหลักสำคัญ คือ “ให้ความรู้คู่คุณธรรม” สังคมไทยจึงจะมีสมาชิกของสังคมที่เป็นทั้งคนเก่งและคนดี ดังนั้นการพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสิ่งที่จะเป็นพื้นฐานของนักเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืนและมีความมั่นคง

1.2 เป็นผู้มิจิตสาธารณะ

นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์เป็นผู้มิจิตสาธารณะ หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาในด้านความคิดและการกระทำแสดงถึงความเอาใจใส่เป็นธุระในการช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยเหลือสังคม สร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ตามปณิธานของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนกตั้งพระราชดำริของพระองค์ท่านที่ว่า "ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัว เป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง" ซึ่งสอดคล้องกับ

พิเชษฐ์ ศรีสุข และคณะ (2558) จิตสาธารณะ หมายถึง การตระหนักรู้ตนที่จะทำอะไร ๆ เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การคิดที่สร้างสรรค์ที่เป็นกุศล และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมคิดสร้างสรรค์คิดในทางที่ดี ไม่ทำลายบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการกระทำ และคำพูดที่มาจากความคิดที่ดีเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อสังคมไม่เห็นแก่ตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ไม่คอร์รัปชัน ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เคารพสิทธิเสรีภาพผู้อื่น มีจิตที่กว้าง ไม่คับแคบ รับฟังความเห็นของผู้อื่นรับฟังข่าวสารใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากที่เคยรู้เคยมีมา แสวงหาความรู้ใหม่ อยู่เสมอ คาดการณ์ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และหาทางป้องกันปัญหาเหล่านั้นเพื่อลดความรุนแรงของปัญหานั้น ๆ

โกศล มีความดี (2547) จิตสาธารณะเป็นการกระทำที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติด้วยการเอาใจใส่ดูแล เป็นธุระ และเข้าร่วมในเรื่องส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม เห็นได้จากการที่บุคคลหลีกเลี่ยงการใช้หรือกระทำการสิ่งที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อส่วนรวม และการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวม ได้แก่ การทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การดูแลความสงบเรียบร้อย การรักษาสาธารณสมบัติ การรับรู้ถึงปัญหา และการมีส่วนร่วมในการหาวิธีการป้องกันแก้ไข การติดตามประเมินผลการแก้ปัญหา การรับอาสาทำสิ่งต่างๆ เพื่อส่วนรวม การเคารพสิทธิของผู้อื่นการแบ่งปันให้ผู้อื่นมีส่วนในการใช้ของส่วนรวม และไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

ดุชฎี มัชฌิมภาโร (2556) จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะประการหนึ่งของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพและเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จึงมีจิตสาธารณะเป็นตัวบ่งชี้ด้วย นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังได้กำหนดให้จิตสาธารณะเป็น 1 ใน 8 ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย คำว่า “จิตสาธารณะ” หมายถึง การตระหนักรู้ในความรับผิดชอบต่อส่วนรวม การเสียสละการช่วยเหลือผู้อื่นความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่เห็นแก่ตัว ตลอดจนการเข้าร่วมในกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อส่วนรวม จิตสาธารณะเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ แนวทางในการพัฒนาจิตสาธารณะสำหรับเยาวชนไทยมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างแรงจูงใจ เป็นการทำให้เยาวชนไทยเข้าใจ และเกิดเจตคติที่ดีต่อการมีจิตสาธารณะ 2) ขั้นพัฒนา เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เยาวชนได้รับประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้ แบบร่วมมือกัน และ 3) ขั้นปลูกฝัง เป็นการสร้างความยั่งยืน โดยให้เยาวชนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากสมาชิกในครอบครัวและชุมชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ได้แสดงออกซึ่งการมีจิตสาธารณะ

1.3 เป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์เป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อนำไปสู่วัฒนธรรมองค์กร ก่อให้เกิดความรู้สึกดีต่อกัน ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ซึ่งสอดคล้องกับ

ปรีวิทย์ ไวยาษาชีวะ และทิพย์รัตน์ นพฤทธิ์ (2560) สัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นผลรวมของการปฏิบัติความประพฤติระหว่างบุคคล ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลได้ร่วมกันทำกิจกรรมและมีส่วนร่วมในด้านการติดต่อสื่อสาร ความร่วมมือ การเปลี่ยนแปลง การแก้ปัญหาและการจูงใจซึ่งกันและกัน

วารางคณา เกตุวงศ์วีระชาติ (2545) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีประเด็นสำคัญคือ ขอบเขตทั้งหมดของการกระทำของมนุษย์ที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กันเสมือนถูกรวมไว้ในความสัมพันธ์ของการติดต่อสื่อสารกัน การร่วมมือกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการยอมรับซึ่งกันและกัน รวมถึงการแก้ปัญหา และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลอื่นได้

2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ หมายถึง นักศึกษามีความรู้ทางด้านวิชาการ มีทักษะทางการคิดวิเคราะห์ ภาษาและเทคโนโลยี สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตและนำไปใช้ในการประกอบอาชีพของตนเองในด้านต่าง ๆ ได้แก่

2.1 เป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์เป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความรอบรู้ รู้ลึกในศาสตร์สาขาวิชาของตน รู้จักเทคนิค วิธี และกระบวนการในการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพมีจรรยาบรรณทางวิชาการ ติดตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขาต่าง ๆ และต่อยอดองค์ความรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา (2549, 10 ตุลาคม) ที่กำหนดตัวชี้ในมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต โดยกำหนดให้บัณฑิตมีความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (2562) ได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัยและเป็นไปตามอุดมการณ์ของมหาวิทยาลัยไว้ว่า บัณฑิตรู้จักแสวงหาความรู้มีความรู้และประสบการณ์ในสาขาวิชาที่ศึกษาและสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี (2554) คุณลักษณะสำคัญของบัณฑิต คือ ด้านคุณวุฒิ: บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีต้องมีองค์ความรู้ในสาขาวิชาการและประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติงานที่จะสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ รวมทั้งการศึกษาเรียนรู้การใช้ความรู้และประสบการณ์เพื่อการพัฒนาวิชาการในสาขาของตนได้ (ความรู้และทักษะเชาวน์ปัญญา)

นันทพงศ์ หมิแหะหมั่น และคณะ (2563) กิจกรรมด้านวิชาการ หมายถึง มุ่งให้บัณฑิต ส่งเสริมการทำงานด้านกิจกรรมวิชาการของคณะสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับประสบการณ์ตรงในการเข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ได้แสดงผลงานด้วยความภาคภูมิใจ กิจกรรมตัวอย่าง ได้แก่

- 1) กิจกรรมแข่งขันทักษะวิชาการของคณะสาขาวิชาต่าง ๆ
- 2) การจัดประชุมสัมมนา เพื่อเผยแพร่แนวทางในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาให้กับอาจารย์บุคลากร และนักศึกษาที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ กฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม รวมถึงกำหนดแนวทางการพัฒนาและวางแผนปฏิบัติกิจกรรม เสริมสร้าง ความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาด้วยกันอาจารย์ด้วยกัน และระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาที่ร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาให้กับนักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบัน เป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพที่ดี

- 3) การจัดอบรมให้ความรู้ต่าง ๆ การติวด้านวิชาการ การเข้าค่าย ภาษาต่างประเทศ การจัดค่ายวิทยาศาสตร์การจัดค่ายคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

- 4) กิจกรรมพี่ติวน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน

- 5) กิจกรรมวิชาการเพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการของนักศึกษา

2.2 เป็นผู้มึ่ทักษะการคิดวิเคราะห์

นักศึกษาคณะศิลปศาสตรเป็นผู่มีทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล คิดแบบองค์รวม สามารถคิดสร้างสรรค์จากพื้นฐานของความรู้ที่เรียน สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี (2554) คุณลักษณะสำคัญของบัณฑิต คือ ด้านคุณสมบัติ: บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีต้องมีบุคลิกภาพดีมีทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ด้านภาษาการสื่อสารการใช้เทคโนโลยีการคิดวิเคราะห์การแก้ปัญหาในสภาวะแวดล้อมการทำงาน (ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร ทักษะเชาวน์ปัญญา)

สรรเสริญ หุ่นแสน (2562) การคิดเชิงวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้ความสามารถในการคิดพิจารณา วิเคราะห์แยกแยะ วิเคราะห์จับประเด็น หรือข้ออ้างต่าง ๆ อย่างละเอียดรอบคอบด้วยการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนโดยต้องมีเหตุผล ความถูกต้อง ร่องรับในกระบวนการคิด เพื่อสามารถนำไปสู่ทางเลือก และการตัดสินใจในขั้นสุดท้ายได้อย่างเหมาะสม

สุรรัตน์ อักษรกาญจน์ (2562) การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะการคิดขั้นสูงซึ่งเป็นความสามารถในการจำแนกองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งทักษะการคิดวิเคราะห์มีความจำเป็นสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาเป็นอย่างมากเนื่องจากทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะที่จะนำไปสู่การพัฒนาการคิดในศาสตร์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะได้เรียนในขั้นต่อไปด้วยความสำคัญดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิด ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ การคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ และคณะ (2557) ได้กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์มีความสำคัญมากขึ้นทุกทีในสังคมไทยทั้งนี้เพราะสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอันเนื่องมาจากเทคโนโลยีและการค้าขาย ทำให้สังคมไทยมีข้อเสนอแนะทางเลือกที่หลากหลายกับพฤติกรรมของแต่ละบุคคล คุณสมบัติของบุคคลในสังคมไทยจึงจำเป็นต้องมีลักษณะของการคิดวิเคราะห์ แยกแยะ ความดีความงาม ความเหมาะสมถูกต้อง ความเป็นประโยชน์และมีประโยชน์ให้มากยิ่งขึ้นโดยเหตุนี้การฝึกฝนผู้เรียนให้รู้จักเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ในเรื่องของการคิดวิเคราะห์จึงจำเป็นอย่างมาก

2.3 เป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ

นักศึกษาคณะศิลปศาสตรเป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีทักษะในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ สามารถสื่อสารได้มากกว่าหนึ่ง ภาษา มีความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศจนสามารถนำไปประกอบวิชาชีพหรือใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ

วรวรรณ ศรียาภัย และคณะ (2553) ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษถือได้ว่าเป็นศาสตร์สำคัญศาสตร์หนึ่ง เพราะว่าภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการใช้สื่อสาร บัณฑิตยุคปัจจุบันต้องมีองค์ความรู้และสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ยุคศตวรรษที่ 21 เป็นโลกไร้พรมแดนองค์ความรู้ด้าน

ต่าง ๆ ทั่วทุกมุมโลกต่างก็ได้รับการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ภาษาของชาติที่เป็นประเทศมหาอำนาจจะได้รับความสนใจเรียนรู้กันทั่วโลก เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน เป็นต้น ขณะเดียวกันแต่ละประเทศก็จำเป็นต้องคงรักษาอัตลักษณ์ทางภาษาและวัฒนธรรมประจำชาติของตนเอาไว้ให้เข้มแข็ง เพื่อคงไว้ซึ่งความมีศักดิ์ศรีความเป็นชาติและภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมาเป็นเวลานาน บัณฑิตจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาของชาติที่เป็นประเทศมหาอำนาจและการเรียนรู้ภาษาประจำชาติเพื่อคงความเป็นชาติไว้นั้น หลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย จึงกำหนดให้ประชาชนได้ศึกษาเล่าเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องศึกษาภาษาไทยที่เป็นภาษาหลักของชาติไปด้วย เพื่อใช้สื่อสารกับคนในประเทศเดียวกัน และใช้ภาษาอังกฤษไว้ใช้สื่อสารกับคนต่างประเทศ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550) การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคปัจจุบัน ส่งผลให้ผู้คนในประเทศต่าง ๆ ต้องติดต่อสื่อสารระหว่างกันมากขึ้น ความเข้าใจในภาษาต่างประเทศ จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่คนยุคนี้ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา โดยสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องเร่งสนับสนุนและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะภาษาต่างประเทศ ที่มีใช้เพียงแต่ภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่ยังรวมถึงภาษาต่างประเทศอื่นที่จำเป็นด้วย เพื่อให้คนไทยสามารถใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการติดต่อการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและพัฒนาองค์ความรู้ รวมถึงการนำเสนอแนวคิดใหม่ที่คนไทยคิดค้นขึ้น อันเป็นการสร้างชื่อเสียงของคนไทยให้เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติมากขึ้น

ออมสิน จตุพร และ แสงแข คงห้วยรอบ (2557) ภาษาอังกฤษนับเป็นภาษาสากลและเป็นที่ยอมรับว่าเป็นภาษากลาง (Lingua franca) สำหรับการสื่อสารกับนานาชาติ และภาษาอังกฤษถือเป็นวิชาแกนวิชาหนึ่งนอกเหนือจากคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ศิลปะ ประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองที่ผู้เรียนควรมีความรู้ความสามารถและนำไปใช้ได้จริง

2.4 เป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล

นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์เป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล หมายถึงคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา นำเสนองาน ประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม สามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงบนสื่อออนไลน์ และรับมือกับระบบดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ

ธนวัฒน์ เจริญษา และสุภาณี เส็งศรี (2563) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญทักษะหนึ่งที่ทุกคนต้องเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยทักษะนี้จะปลูกกระตุนการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนเน้นทางด้านทักษะเชิงความคิดสร้างสรรค์ มีวิจารณญาณ การสื่อสารได้อย่างเหมาะสมและการทำงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ ผู้เรียนยังต้องมีทักษะในการเลือก รู้เท่าทันเทคโนโลยีรวมถึงสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักวิธีการรับมือกับเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ รอบตัว รวมไปถึงต้องรู้วิธีการที่จะดำเนินชีวิตในยุคที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็วได้อย่างปลอดภัยและเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีความสุขท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

ธีรวัฒน์ รูปเหลี่ย และ สมบัติ ท้ายเรือคำ (2560) ความฉลาดทางดิจิทัล คือ ชุดของความสามารถด้านการรับรู้สติปัญญาอารมณ์และสังคมที่จะทำให้คนในยุคดิจิทัล (Digital Citizens) สามารถเผชิญหน้ากับความท้าทายและปรับตัวให้เข้ากับยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ถือเป็นอีกหนึ่งความสำคัญที่ประเทศชาติควรให้ความสำคัญเนื่องจากสังคมไทย ที่ก้าวเข้าสู่การสื่อสารแบบไร้พรมแดน ประชากรทุกเพศ ทุกวัยเข้าถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จากสิ่งที่สังคมกำลังเผชิญอยู่นั้น ถือเป็นความท้าทายของนักการศึกษาในยุคนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งในภาวะนี้ การทำให้นักการศึกษาเปลี่ยนมุมมองต่อไอทีว่าเป็นเครื่องมือหรือแพลตฟอร์มทางการศึกษาแพลตฟอร์มหนึ่งมาสู่แนวคิดที่ว่าจะทำอย่างไรให้เด็ก สามารถเอาตัวรอดและใช้ชีวิตอยู่ในโลกทั้งแบบออฟไลน์และออนไลน์ได้อย่างเต็มภาคภูมินั้นเป็นเรื่องจำเป็นอย่างมาก

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2559) สังคมปัจจุบันจะเห็นได้ว่าโลกของเรากำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก ที่กำลังก่อร่างสร้างใหม่ รอบตัวเราได้เปลี่ยนไปสู่ “สังคมดิจิทัล” ที่การติดต่อสื่อสารเชื่อมต่อกันแบบไม่มีที่สิ้นสุดอุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ ในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และรัฐบาลได้มุ่งเน้นเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 ที่ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศการเชื่อมต่อสื่อสารสารสนเทศ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ จากแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้มีแนวคิดปฏิรูปประเทศไทยสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ เพื่อมุ่งเน้นการสร้างสรรคิใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ความมั่งคั่ง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวว่า บัณฑิตที่พึงประสงค์ของสังคมต้องมีคุณลักษณะมีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศสามารถเลือกรับและปฏิเสธ และอธิบายได้ว่าจะหาประโยชน์อะไรได้จากข้อมูลสารสนเทศและเป็นผู้สร้างโลกทัศน์ อีกทั้งเป็นบุคคลใฝ่รู้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา มีสมรรถภาพในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้แนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ คือ การจัดทำหลักสูตรที่บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในคณะศิลปศาสตร์ โดยใช้วิธีการส่งเสริม สนับสนุน ยกย่อง และใช้กิจกรรมนอกหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ในการพัฒนาและผลิตบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ควรนำผลสรุปจากการวิจัยในครั้งนี้ไปเผยแพร่ เสนอผู้บริหารเพื่อนำผลไปวางแผนและกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการในการส่งเสริมความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. ควรนำแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนานักศึกษา โดยบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหรือผลิตบัณฑิตของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้วย

2. ควรศึกษาเพื่อประเมินผลการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้อจำกัดในการวิจัย

- เนื่องจากเป็นการศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. https://ict.dld.go.th/webnew/images/stories/procure/2559/1-590613_4Digital_Economy_Plan-Book.pdf
- กิตติพร เนาว์สุวรรณ, ปฐมมาศ โชติบัณฑิต, และฉัตรรัตน์ สิงห์ศรี. (2559). กลวิธีในการพัฒนาอัตลักษณ์นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. *วารสารวิจัย มสค สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(3), 147-163. <http://arcs.bsru.ac.th/journal/File67109.pdf>
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550, 26 กรกฎาคม). *ทักษะภาษาต่างประเทศ ความจำเป็นสำหรับยุคโลกาภิวัตน์*. Kriengsak. <http://www.kriengsak.com/node/161>
- โกศล มีความดี. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ [ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]*. Behavior Science Reserch Institute. <http://bsris.swu.ac.th/thesis/GM421998563RB899f.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. ศูนย์ประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. https://www.qa.kmutnb.ac.th/upload_files/pakadout/standards/Che_TQF_52.pdf
- คณะศิลปศาสตร์. (2564). *คู่มือเข็มข้อใหม่ ประจำปีการศึกษา 2564*. งานกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์และงานบริการการศึกษา คณะศิลปศาสตร์.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2559). การกำหนดอัตลักษณ์ของนักศึกษาและเอกลักษณ์ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ*, 11(1), 41-47. <http://www.graduate.ubru.ac.th/ubru-journal/assets/onlinefile/1465894469.pdf>
- ช่อผกา วิสุทธิ์. (2562). *การจัดการสหกรณ์กองทุนสวนยางกับความอยู่ดีมีสุขเชิงอัตวิสัยของสมาชิกในชุมชนทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา [วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]*. คลังปัญญามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/17264/1/434793.pdf>
- ชาญชัย อินแถลง. (2552). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านนาลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ดุขฎี มัชฌิมมาภิโร. (2556). การพัฒนาจิตสาธารณะสำหรับเยาวชนไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 10(46), 13-23. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/10078/9097>

- ธนวัฒน์ เจริญษา, และสุภาณี เส็งศรี. (2563). ความฉลาดทางดิจิทัลกับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร*, 3(2), 21-29. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/ivebjournal/article/view/245251/166618>
- ธีรวัฒน์ รูปเหลี่ยม, และสมบัติ ท้ายเรือคำ. (2560). การพัฒนาโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางดิจิทัลของนักเรียนระดับประถมศึกษา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 37(5), 42-53. http://journal.msu.ac.th/upload/articles/article2327_31094.pdf
- นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2559). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย. *บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 12(3), 59-78. <http://www.graduatedusit.ac.th/journal/index.php/sdujournal/article/view/164/134>
- นันทพงศ์ หมิแหละหมั่น, นรฤทธรรพ เล็กคู่, เฉลิมชาติ เมฆแดง, และวัฒนา จินดาวัฒน์. (2563). การใช้กิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตไทย. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 6(2), 559-567. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/svittj/article/view/240018/166942>
- นิชาวดี ตานีเห็ง, อาชิวัน อาเยะ, ชฎาภรณ์ สวนแสน, ญัฐพงษ์ หมั่นหลี่, และสุไลณี อาแล. (2559). *อัตลักษณ์นักศึกษาสาขาวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และสื่อดิจิทัล คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา <http://wb.yru.ac.th/bitstream/yr/244/1/11%e0%b8%99%e0%b8%b4%e0%b8%8a%e0%b8%b2%e0%b8%a7%e0%b8%94%e0%b8%b5.pdf>
- นิภาพรรณ เจนสันติกุล. (2560). การนำเทคนิคเดลฟายไปใช้สำหรับการวิจัย. *วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*, 4(2), 47-64. <http://psreview.soc.ku.ac.th/wp-content/uploads/2018/02/4.2.4.pdf>
- นิเลาะ แวอุเซ็ง. (2540). *แนวโน้มการบริหารของวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2540-2549)*. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต]. คลังปัญญา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. <https://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2553/2688>
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา. (2549, 10 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 123 ตอนที่ 105 ง. หน้า 5-7.
- ปราณี ทองคำ. (2529). *เทคนิคและเครื่องมือวิจัยทางการศึกษา*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปรีวิทย์ ไวกยาชีวะ, และทิพย์รัตน์ นพฤทธิ. (2560). สัมพันธภาพระหว่างบุคลิกของอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์ใหม่: ชุมชนแห่งการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 5(1), 107-117. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JCDLQ/article/view/128403/98069>
- พรพรรณ สุทธานนท์. (2538). *คุณลักษณะและวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลเมืองในเขตการศึกษา 12* [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พระมหานันต์ องค์กรศิริ. (2561). คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาผู้เรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 2(2), 81-90. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/247923/167016>
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิเชษฐ์ ศรีสุข, สัญญา เคนาภูมิ, และ ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ. (2558). จิตสาธารณะ : คึ้นความยั่งยืนสู่มนุษยชาติ. *วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์*, 2(2), 64-83. http://praewa.ksu.ac.th/new2017/file/20170317_2963416181.pdf
- พิศเพลิน เขียวหวาน. (2546). *เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการวัดประเมินผลคุณธรรมจริยธรรมตาม พ.ร.บ. 2542 [เอกสารประกอบการฝึกอบรม]*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิศมัย เทียนทอง. (2553). *การดำเนินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตของนักเรียนโรงเรียนบ้านเขามะกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]*. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ไพฑูริย์ ลินลารัตน์, นวลจิตต์ เขาวงกิตพิงค์, ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์, ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, และไสว พักขาวไพฑูริย์. (2557). *คดีวิเคราะห์: สอนและสร้างได้อย่างไร*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2562). *คู่มือกิจกรรมนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2562*. กองพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. http://www.sdd.cmru.ac.th/file/act_manual/2562/act_inter.pdf
- มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. (2554). *ระบบและกลไกการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*. พิธีกรรมการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2554). *พฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา*. กองพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มาลินี จุฑาปะมา. (2553). การเห็นคุณค่าในตนเองนั้นสำคัญไฉน? และจะสร้างได้อย่างไร?. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 2(2), 13-16. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/bruj/article/view/75794/61012>
- รัชภูมิ สมสมัย. (2552). *การสร้างแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- รวรรธน์ ศรียาภัย กรรณิการ์ รักษา และ คณินิจ ศีลรักษ์. (2553). ความต้องการคุณลักษณะบัณฑิตทางภาษาและการสื่อสาร ของสถานประกอบการ. *วารสารช่อพยอม*, 21(2553), 36-49. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ejChophayom/article/view/8438/7194>

- วรางคณา เกตุวงศ์วีระชาติ (2545). *พฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้บริหารและพนักงานธนาคารกับบรรยากาศองค์การ* [ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต]. สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ. <https://dric.nrct.go.th/Search/SearchDetail/154420>
- วศิน อินทสระ. (2541). *พุทธจริยศาสตร์*. ทองกาว.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. อาร์ แอนด์ปรีนท์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย. *ข่าวสารวิจัยทางการศึกษา*, 18(3), 8 -11.
- ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์. (2538). *ทฤษฎีและเทคนิคการลุ่มตัวอย่าง*. โอเดียนสโตร์.
- ศุภย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. (2550). *บันทึกความสำเร็จ เยาวชนไทยทำดีถวายในหลวง*. พริกหวานกราฟฟิค.
- ศุภย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. (2551). *เด็กและเยาวชน: สังคมมีคุณค่าจากต้นกล้าคุณธรรม*. ศุภย์คุณธรรม.
- สรสรเสริญ หุ่นแสน. (2562). ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์สำหรับนักธุรกิจ. *วารสารบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม*, 1(1), 116-128. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/iba/article/view/197866/137762>
- สุธรรม อารีกุล, ลาวัลย์ ไกรเดช, ประจวบ หล้าอุบล, วิเชียร ยงมานิตชัย, จิรวัดน์ วีรังกร, อาภากร หูโหละ, วราภรณ์ เทพสัมฤทธิ์พร, และพัชนี ลีลาดี. (2540). *อุดมศึกษาไทย : วิฤตและทางออก*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม. (2555). อัตลักษณ์นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย*, 2(2), 186-199. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/article/view/28363/24388>
- สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม. (2558). อัตลักษณ์นักศึกษาในยุคปัญญาล้ำประเทศ. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 5(1), 199-207. http://acad.vru.ac.th/Journal/journal%205-1/5_1_14.pdf
- สุภัททา ปินทะแพทย์. (2553). *คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพทางการศึกษา*. หลิงไทยออนไลน์. http://www.supatta.haysamy.com/learn2_1.html
- สุรียรัตน์ อักษรกาญจน์. (2562). การศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. *ราชพฤกษ์*, 17(2), 24-32. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Ratchaphruekjournals/article/view/194377/135262>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา อาคาร สพฐ. 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อนิวัช แก้วจันทง. (2555). *จริยธรรมทางธุรกิจ = Business ethics*. มหาวิทยาลัยทักษิณ
- อภิชาติ อ่อนเฒ. (2559). *แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต]. คลังความรู้เพื่อการแบ่งปัน. http://ns.nsruc.ac.th/bitstream/nsru/187/1/Apichart_Omaim.pdf

- อรุณศิริ จันทร์หล่น, และ ภมรพรรณณ์ ยุระยาตร. (2560). การพัฒนาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 11(3), 185-194. http://edu.msu.ac.th/journal/home/journal_file/371.pdf
- ออมสิน จตุพร, และ แสงแข คงห้วยรอบ. (2557). การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ: ความท้าทายสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษชาวไทยในยุคศตวรรษที่ 21. *ครุศาสตร์*, 42(4), 205-217. <https://so02.tcithaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/27714/23816>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ข้อความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตัวชีวิตและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ หรืออัตลักษณ์ของนักศึกษา

ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๒

หน้าที่ 6-10

การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี อย่างน้อย ๕ ด้าน ดังนี้

(๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม

(๒) ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

(๓) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

(๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเอง

(๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง ๕ ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเต้นรำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการเรียนและการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตรและแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว

มาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย ๕ ด้าน ดังกล่าวข้างต้น เป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น เมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่งจะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าด้วย

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้กับนักศึกษาทุกคน แม้ว่าบางสาขา/สาขาวิชานักศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาเป็นการเฉพาะ เช่น จรรยาบรรณของแพทย์นักบัญชี และนักกฎหมาย เป็นต้น

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา จะเกี่ยวข้องโดยตรงกับสาขา/สาขาวิชาที่เรียน ซึ่งต้องระบุรายละเอียดของความรู้และทักษะของสาขา/สาขาวิชาที่เหมาะสมกับระดับคุณวุฒิไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร และรายละเอียดของรายวิชา

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านเหล่านี้

มาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งหวังให้นักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะเป็นระดับคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาใด ต้องบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านนี้ แต่สำหรับนักศึกษาที่เรียนในสาขา/สาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้นี้จะต้องเน้นให้มีความชำนาญมากกว่านักศึกษาสาขา/สาขาวิชาอื่นๆ เช่น นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องมีความชำนาญและทักษะตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทักษะทางปัญญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ระดับปริญญาตรี

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี อย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

(๑) **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

(๒) **ด้านความรู้** มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

(๓) **ด้านทักษะทางปัญญา** สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

(๔) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

(๕) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ** สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลแปลความหมาย และเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่าเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

ข้อกำหนดพฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดพฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา โดยนำแนวคิดตามกระแสพระราชดำริของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” นำมาประกอบการพิจารณากำหนดคุณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและสังคมจึงได้กำหนดพฤติกรรมคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2554) ไว้ดังนี้

- 1) มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีน้ำใจ มีความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น และช่วยเหลือสังคม
- 2) มีวินัย ประพฤติปฏิบัติตน ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย กฎหมาย และสังคม
- 3) มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา และปฏิบัติตนตรงต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ และไม่ทำให้เสียชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกำหนดอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนที่ชัดเจน สู่ถึงความเป็นสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยจึงกำหนดคำว่า I-WiSe ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

I ย่อมาจาก Integrity หมายถึง นักศึกษาสงขลานครินทร์ ต้องมีความซื่อสัตย์ มีวินัย ทั้งต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ คุณสมบัติด้านความซื่อสัตย์และการมีวินัยถือว่าเป็นคุณสมบัติเบื้องต้นและจำเป็นสำหรับทุกคนที่ใช้ชีวิตในโลกนี้อย่างมีความสุขได้

Wi ย่อมาจาก Wisdom หมายถึง ใฝ่ปัญญา นักศึกษาสงขลานครินทร์ต้องมีทักษะการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เข้าใจในเนื้อหาตามสาขาที่นักศึกษาเลือกเรียนมาให้มากที่สุด ซึ่งการที่เป็นคนใฝ่ปัญญานั้น มิได้หมายความว่าเฉพาะการเรียนในห้องเท่านั้น แต่การสร้างปัญญาสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ยิ่งในโลก Digital Society ถ้าเรามีความสนใจและมีทักษะการเรียนรู้ที่ดี แม้กระทั่งจบการศึกษาแล้ว เราก็ยังคงต้องมีการขวนขวายและเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา

SE ย่อมาจาก Social Engagement หมายถึง การมีจิตสาธารณะ ซึ่งคุณสมบัตินี้สามารถสื่อถึงปณิธานของสงขลานครินทร์ได้เป็นอย่างดี นั่นคือ “ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง” นักศึกษาต้องพยายามแสดงตนให้เห็นถึงความเป็นคนที่มีน้ำจิตน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือคนรอบข้าง สังคม เพราะการที่เราอยู่ได้หมายถึงสังคมต้องอยู่ได้เช่นกัน

วิสัยทัศน์และพันธกิจของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นหน่วยงานกลางที่สนับสนุนนโยบายและเจตนารมณ์ตามภารกิจหลักของมหาวิทยาลัย ในด้านกิจการนักศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยการประสานนโยบายของมหาวิทยาลัยไปสู่การปฏิบัติในระดับคณะวิทยาลัย ศูนย์ สถาบัน สำนักร และหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจยุทธศาสตร์หลักและแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย

2. วิสัยทัศน์

กองกิจการนักศึกษาเป็นองค์กรคุณภาพที่ร่วมสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์

3. พันธกิจ

1. พัฒนานักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยสนับสนุนและจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่หลากหลาย และมีคุณภาพ
2. จัดบริการและสวัสดิการที่ดี เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา
3. สร้างองค์กรคุณภาพ ตามหลักการบริหารจัดการที่ดี

4. แผนกลยุทธ์

เป้าประสงค์ 1. บัณฑิตมีภาวะผู้นำ มีทักษะชีวิต มีคุณธรรม มีสำนึกสาธารณะและสมรรถนะสากล และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดี	
วัตถุประสงค์	กลยุทธ์
1. เพื่อให้บัณฑิตมีจิตสำนึกสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวินัย ถ้อยประนีของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่งตามพระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนกฯ	1. เฝยแพร่พระราชปณิธานของสมเด็จพระบรมราชชนกฯ 2. จัดกิจกรรมให้นักศึกษารู้จักชุมชน และสังคม 3. สร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมด้านคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมบุคลากรและนักศึกษาที่มีความดีเด่นเป็นแบบอย่างที่ดี 4. จัดและส่งเสริมกิจกรรมให้นักศึกษาเรียนรู้การแก้ไขพฤติกรรมที่ขัดกับวินัยนักศึกษา 5. จัดและส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ คุณธรรม จริยธรรม และวินัย
2. เพื่อให้บัณฑิตมีภาวะผู้นำ มีทักษะชีวิต มีทักษะทางสังคม วิชาการ และเสริมสร้างสมรรถนะสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย	1. จัดและส่งเสริมกิจกรรมที่เสริมสร้างภาวะผู้นำ สมรรถนะสากลบนพื้นฐาน ความเป็นไทย 2. ส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรนักศึกษาและสร้างเครือข่าย ในการพัฒนาผู้นำของนักศึกษา 3. จัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา 4. จัดและส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างบัณฑิตให้มีทักษะชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดี ตระหนักในศักดิ์ศรีและควมมีคุณค่าในตนเองตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์	กลยุทธ์
	5. จัดและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา ให้มีความพร้อมที่จะศึกษาต่อ และการเข้าสู่ตลาดงานรวมทั้งสนับสนุนให้นักศึกษาประกอบอาชีพมีรายได้ระหว่างเรียนและสร้างงานด้วยตนเอง 6. ส่งเสริมการให้บริการการศึกษา
3. เพื่อให้บัณฑิตมีความภาคภูมิใจในสถาบัน ความเป็นลูกพระบิดาเป็นหนึ่งเดียวไม่แยกคณะ วิทยาเขต	จัดและส่งเสริมกิจกรรมความภาคภูมิใจในสถาบันเป็นหนึ่งเดียวไม่แยกคณะ วิทยาเขต
4. เพื่อให้บัณฑิตมีความเข้าใจในพหุวัฒนธรรมและความเป็นประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	1. จัดและส่งเสริมกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมต่างชาติ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม 2. รณรงค์ส่งเสริมกิจกรรมความเป็นประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. เพื่อให้บัณฑิตมีสุขภาพ พลานามัย แข็งแรงสมบูรณ์	1. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ 2. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาปราศจากยาเสพติด การพนันอบายมุข และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ
เป้าประสงค์ 2. นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาการและกระจายโอกาสทางการศึกษา	
1. เพื่อจัดบริการและสวัสดิการที่หลากหลายตรงตามความต้องการของนักศึกษา	1. มุ่งพัฒนาหอพักตามมาตรฐานหอพักนักศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาและของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2. ตรวจสอบนักศึกษา และรับรองมาตรฐานที่พักเอกชน 3. จัดให้มีการจำหน่ายอาหารเครื่องดื่มที่หลากหลายได้มาตรฐาน 4. จัดให้มีร้านสวัสดิการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมคุณภาพชีวิตแก่นักศึกษา 5. จัดให้มีระบบบริการสุขภาพอนามัยนักศึกษาที่มีคุณภาพ 6. จัดสรรทุนการศึกษาประเภททุนขาดแคลนหรือทุนเรียนดี ตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยและแหล่งทุน 7. จัดสรรเงินให้กู้ยืมตามเกณฑ์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา 8. จัดอบรมและเผยแพร่ข้อมูลอาชีพ อาชีพอิสระ การศึกษาต่อและการสมัครงาน 9. จัดให้มีอาคารกิจกรรม และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม นักศึกษาให้ได้มาตรฐานและเพียงพอ
2. เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ นักเรียนนักศึกษาด้อยโอกาส นักศึกษากลุ่มพิเศษ และนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษในรูปแบบทุนการศึกษาและรูปแบบอื่น ๆ	1. จัดให้มีทุนการศึกษาและแสวงหาแหล่งทุนเพิ่มมากขึ้นสำหรับนักเรียน นักศึกษาด้อยโอกาส และนักศึกษากลุ่มพิเศษ เช่น นักศึกษาพิการ นักศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากเหตุจลาจล การก่อการร้าย ภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น 2. จัดให้มีโครงการรับนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในชายแดนใต้ เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์	กลยุทธ์
เป้าประสงค์ 3. กองกิจการนักศึกษามีการบริหารจัดการเชิงรุก ที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล และสอดคล้องกับการบริหารมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต	
1. เพื่อบูรณาการงานกิจการนักศึกษา กับคณะ และวิทยาเขต อย่างเป็นระบบ	1. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานหรือคณะทำงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา 2. กำหนดแผนการปฏิบัติงานร่วมกับคณะและวิทยาเขต
2. เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้	1. ส่งเสริมให้ความรู้ กระตุ้นและสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล 2. ปรับและวางระบบบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ 3. กำหนดมาตรฐานการให้บริการที่มีระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน 4. มีการวัดความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลไปปรับปรุงการให้บริการ 5. เปิดโอกาสให้นักศึกษาและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามระดับการมีส่วนร่วม คือการให้ข้อมูลปรึกษาหารือร่วมกัน การให้เข้ามาเกี่ยวข้อง การร่วมมือกันและการเสริมอำนาจประชาชนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ 6. มีการสร้างเครือข่ายและจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง 7. มีระบบรวบรวมจัดการข้อร้องเรียน / ข้อเสนอแนะ / ข้อคิดเห็น เพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ 8. มีช่องทางสื่อสารและการรับฟังความต้องการของนักศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง
3. เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ และพัฒนาความก้าวหน้าของบุคลากรอย่างเป็นระบบทั้งด้านระดับความรู้ และระดับความสามารถทางวิชาการ	1. พัฒนาบุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งชำนาญการ/เชี่ยวชาญ/เชี่ยวชาญพิเศษ 2. มีระบบกลไกเสริมสร้างและจูงใจให้บุคลากรทำผลงานทางวิชาการ 3. มีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง 4. จัดหางบประมาณสนับสนุนให้เพียงพอในการพัฒนาบุคลากร เช่น เรื่องการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน หรือการทำวิจัย
4. เพื่อพัฒนาระบบการจัดการฐานข้อมูล และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ	1. จัดให้มีฐานข้อมูลที่เชื่อถือได้ ทันสมัยสำหรับการบริหารจัดการ 2. จัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ ให้เพียงพอกับความต้องการในทุกรายการของกองฯ 3. จัดอบรมให้ความรู้บุคลากรเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง
5. เพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงานให้เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากความเสี่ยงต่าง ๆ	บริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO

เป้าประสงค์ 4. เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะและปรับวัฒนธรรมองค์กรสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่มีการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน	
วัตถุประสงค์	กลยุทธ์
1. เพื่อพัฒนาการทำงานเป็นทีม มีจิตสำนึกแห่งการเรียนรู้	ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนาองค์กร โดยแต่งตั้งคณะทำงานชุดต่างๆ
2. เพื่อพัฒนา KPIs ให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย	1. มีคณะกรรมการประกันคุณภาพของกองฯ 2. จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนา KPIs ให้สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย
3. เพื่อสร้างระบบ Knowledge Management และสร้าง/จัดเก็บ องค์ความรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดเป็นชุมชนความรู้ด้านกิจการนักศึกษา	1. ส่งเสริมให้บุคลากรและนักศึกษาแลกเปลี่ยนถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ 2. สร้าง/ประมวลองค์ความรู้ด้านกิจการนักศึกษา

วิสัยทัศน์และพันธกิจของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. วิสัยทัศน์

“คณะศิลปศาสตร์มีความเป็นเลิศด้านภาษา วัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์ มุ่งสู่การเป็นคณะชั้นนำทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในภูมิภาคอาเซียน”

2. พันธกิจ

พันธกิจ 1 สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการด้านภาษา วัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์ สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

พันธกิจ 2 ผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะทางวิชาการ ชื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่ปัญญา จิตสาธารณะ และทักษะในศตวรรษที่ 21

พันธกิจ 3 ทำนุบำรุงส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม เพื่อธำรงความเป็นไทย และเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรม

3. ค่านิยม

คณะศิลปศาสตร์ มุ่งพัฒนา รักษาคุณธรรม นำสังคม

4. เป้าประสงค์

เป้าประสงค์ 1 เพื่อผลิตและเผยแพร่งานวิจัยและผลงานวิชาการด้านภาษา วัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

ดัชนีชี้วัด

1. สัดส่วนผลงานทางวิชาการด้านภาษา วัฒนธรรมและพัฒนามนุษย์ที่อยู่ในฐานข้อมูล ISI / SCOPUS

2. จำนวนครั้งที่บทความได้รับการอ้างอิง (Citation)

3. จำนวนสถานวิจัยความเป็นเลิศด้านการพัฒนามนุษย์

4. จำนวนแหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้และคาบสมุทรมลายู

5. จำนวนสื่อ/นวัตกรรมการเรียนรู้ทางวิชาการและการวิจัยด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้และคาบสมุทรมลายูที่เผยแพร่และให้บริการ

เป้าประสงค์ 2 เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะทางวิชาการ ชื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่ปัญญา จิตสาธารณะ และทักษะในศตวรรษที่ 21

ดัชนีชี้วัด

1. จำนวนหลักสูตรที่ร่วมผลิตกับสถานประกอบการ (WIL)

2. จำนวนหลักสูตรร่วมผลิตกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับนานาชาติ

- ระดับปริญญาตรี

- ระดับบัณฑิตศึกษา

3. จำนวนหลักสูตรประกาศนียบัตร Life Long Learning

เป้าประสงค์ 3 เพื่อบริการวิชาการด้านภาษา วัฒนธรรมและการพัฒนามนุษย์ที่ตอบสนองความต้องการของสังคม และ/หรือนำไปสู่นวัตกรรมทางสังคม

ดัชนีชี้วัด

1. จำนวนชุมชนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

2. ร้อยละของรายได้จากการบริการวิชาการของคณะที่เพิ่มขึ้น

เป้าประสงค์ 4 เพื่อพัฒนาบุคลากรรองรับสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานของคณะที่ตอบสนองพันธกิจ

ดัชนีชี้วัด

1. ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกต่อจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด

2. ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต่อจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด

3. ร้อยละของบุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาตามแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล

(IDP)

4. ระดับความผูกพันต่อองค์กร

เป้าประสงค์ 5 การบริหารจัดการเชิงรุกตามหลักธรรมาภิบาล

ดัชนีชี้วัด

1. ผลการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ 300 คะแนน (EdPEX 300)

2. จำนวนระบบสารสนเทศที่พัฒนาเพิ่มขึ้น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง คุณภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่กำหนดขึ้น โดยพิจารณาจากสภาพของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งทำให้มีความจำเป็นต้อ เน้นและปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนทุกคนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในองค์ รวมทั้งด้านสติปัญญา และคุณธรรม อันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงสงบสุขในสังคม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ 8 ประการ ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ข้อ ได้แก่

- 1.1 เป็นพมเมืองดีของชาติ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติและ อธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง
- 1.2 ดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น เข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่ สร้างความสามัคคี ประองตองที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชนและสังคม
- 1.3 ศรัทธา ยึดมั่น ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น เข้าร่วมกิจกรรมทาง ศาสนาที่ตนเองนับถือ (ศาสนาพุทธ) และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ
- 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น มีส่วนร่วมหรือจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์

2. ซื่อสัตย์สุจริต

ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ข้อ ได้แก่

- 2.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ให้ ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงปราศจากความลำเอียง และปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิดและปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา

2.2 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งท่ายกาย วาจาใจ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรงและไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง

3. มีวินัย

ประกอบด้วยตัวชี้วัด 1 ข้อ ได้แก่

3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน

4. ใฝ่เรียนรู้

ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ข้อ ได้แก่

4.1 ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ และสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ

4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยีต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ และแลกเปลี่ยนความรู้ด้วยวิธีการต่างๆเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

5. อยู่อย่างพอเพียง

ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ข้อ ได้แก่

5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คู้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คู้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผลและไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิด

5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น วางแผนการเรียน การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

6. มุ่งมั่นในการทำงาน

ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ข้อ ได้แก่

6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ และปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง

6.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น พุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ และชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

7. รักความเป็นไทย

ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ข้อ ได้แก่

7.1 ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทยและมีความกตัญญู กตเวทิต์ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทิต์ต่อผู้มีพระคุณ ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย และชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นตามขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย

7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง

7.3 อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย พฤติกรรมบ่งชี้ พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและแนะนำ มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

8. มีจิตสาธารณะ

ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ข้อ ได้แก่

8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน พฤติกรรมบ่งชี้ เช่น ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนและแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆและช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น

8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม พฤติกรรมที่บ่งชี้ เช่น ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเดลฟายเพื่อการวิจัย รอบที่ 1

แบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 1
เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. แบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ
3. นิยามศัพท์เฉพาะ สำหรับแบบสอบถาม
 - 1) **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์** หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาวะวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ
 - 2) **ตัวชี้วัด** หมายถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สามารถวัดหรือสังเกตได้เพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ ซึ่งจะสะท้อนถึงผลของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา
 - 3) **แนวทางการส่งเสริม** หมายถึง กิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ที่ใช้กำหนดเป็นแผนพัฒนานักศึกษาให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการพัฒนานักศึกษาให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นได้
4. ผู้วิจัยได้แนบข้อมูลกรอบนโยบายด้านการพัฒนานักศึกษามา ณ ที่นี้ด้วย ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นเพียงแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการตอบแบบสอบถามของท่านเท่านั้น

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

นางสาวไตรถิภา นุ่นเกลี้ยง
นักวิชาการอุดมศึกษาชำนาญการ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

	เอกสารการรับรองจากคณะกรรมการวิจัยในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2563
วันที่รับรอง.....	11 พฤศจิกายน 2563
รหัสโครงการ.....	PSV-ปฐ.2-058/63
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	

3. จากคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรใด เพื่อให้บรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัตินั้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

 เอกสารการรับรองจากคณะกรรมการ..... การวิจัยในมนุษย์ปี พ.ศ. 2564
วันที่รับรอง..... 11 พฤศจิกายน 2563
รหัสโครงการ..... กว.สก.ร-054/63
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ภาคผนวก ค แบบสอบถามเดลฟายเพื่อการวิจัย รอบที่ 2

นิยามเฉพาะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

“บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งต่อตนเองและสังคม” กล่าวคือ

1. **คุณค่าเฉพาะบุคคล** หมายถึง นักศึกษาเข้าใจ ยอมรับในบทบาทของตนเอง และพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือสังคมกำหนด นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตนเอง โดยปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1.1 **เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม** หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะภายในจิตใจที่ดีงามของนักศึกษาที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้ มีหลักคิดและแนวปฏิบัติในทางการส่งเสริมความดี มีความรับผิดชอบ มีศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เคารพต่อกฎกติกาของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งเข้าใจในความหลากหลายของวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

1.2 **เป็นผู้มีจิตสาธารณะ** หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาในด้านความคิด และการกระทำแสดงถึงความเอาใจใส่เป็นธุระในการช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยเหลือสังคม สร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ตามปณิธานของของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรคุลยุเดศวรกรรม พระบรมราชชนกตั้งพระราชดำริของพระองค์ท่านที่ว่า " ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตัว เป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง"

1.3 **เป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล** หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีเพื่อนำไปสู่วัฒนธรรมองค์กร ก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

2. **คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ** หมายถึง นักศึกษามีความรู้ทางด้านวิชาการ มีทักษะทางการคิดวิเคราะห์ ภาษาและเทคโนโลยี สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตและนำไปใช้ในการประกอบอาชีพของตนเองในด้านต่าง ๆ ได้แก่

2.1 **เป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ** หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความรอบรู้ รู้ลึกในศาสตร์สาขาวิชาของตน รู้จักเทคนิค วิธีและกระบวนการในการเรียนรู้ สามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม มีทักษะในการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ติดตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขาต่าง ๆ และต่อยอดองค์ความรู้ได้

2.2 **เป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์** หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล คิดแบบองค์รวม สามารถคิดสร้างสรรค์จากพื้นฐานของความรู้ที่เรียน สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

- 2.3 เป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีทักษะในการสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ สามารถสื่อสารได้มากกว่าหนึ่งภาษา มีความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศจนสามารถนำไปประกอบวิชาชีพ หรือใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 2.4 เป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล หมายถึง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีการเรียนรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษานำเสนองาน ประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม สามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงบนสื่อออนไลน์ และรับมือกับระบบดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

คำชี้แจงสำหรับการตอบแบบสอบถามของคำถามข้อที่ 1 คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามความเห็นของท่านในช่องของแต่ละข้อความ ตามอันดับคะแนนที่มีความหมาย ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	มาก
คะแนน 3	หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	ปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	คุณลักษณะนั้นมีความเหมาะสม	น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

คำถามข้อที่ 1 คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ระดับความเหมาะสมในการกำหนด คุณลักษณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
(0) “บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม”	✓				
(00) คุณค่าเฉพาะบุคคล	✓				
(000) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต		✓			
(0000) คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ	✓				
(00000) เป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ		✓			

คำอธิบาย ตัวอย่างคำถามข้อที่ 1

ข้อ (0) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวคือ “บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม” มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ข้อ (00) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ข้อ (000) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หัวข้อ เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ในด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ **มาก**

ข้อ (0000) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ข้อ (00000) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หัวข้อ เป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ในด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ **มาก**

คำชี้แจงสำหรับการตอบแบบสอบถามคำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตเพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามความเห็นของท่านในช่องของแต่ละข้อความ ตามอันดับคะแนนที่มีความหมาย ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	มาก
คะแนน 3	หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	ปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	ตัวชี้วัดนั้นมีความเหมาะสม	น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตเพื่อบอกสภาพ ทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น	ระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดในแต่ละคุณลักษณะ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. คุณค่าเฉพาะบุคคล					
1.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต					
(0) การมีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ		✓			
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
2.1 เป็นผู้มีความรู้ทางด้านการเรียนและวิชาชีพ					
(00) มีความรู้ในการประกอบวิชาชีพ	✓				

คำอธิบาย ตัวอย่างคำถามข้อที่ 2

ข้อ (0) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล หัวข้อเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ การมีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ **มาก**

ข้อ (00) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อตัวชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ หัวข้อเป็นผู้มีความรู้ทางด้านการเรียนและวิชาชีพ คือ มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้สำหรับประกอบวิชาชีพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

คำชี้แจงสำหรับการตอบแบบสอบถามคำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามความเห็นของท่านในช่องของแต่ละข้อความ ตามอันดับคะแนนที่มีความหมาย ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	มาก
คะแนน 3	หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	ปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	กิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง	น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุ ซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น	ระดับความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมของแต่ละคุณลักษณะ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. คุณค่าเฉพาะบุคคล					
1.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต					
(0) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัยอย่างสม่ำเสมอ ทุกชั้นปี		✓			
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
2.1 เป็นผู้ที่มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
(00) สร้างหลักสูตร WIL สนับสนุนให้นักศึกษาออกสหกิจ/ ฝึกงาน	✓				

คำอธิบาย ตัวอย่างคำถามข้อที่ 3

ข้อ (0) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อให้บรรลุซึ่งคุณลักษณะด้านคุณค่าเฉพาะบุคคล หัวข้อเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม มีความสอดคล้องอยู่ในระดับ **มาก**

ข้อ (00) แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อให้บรรลุซึ่งคุณลักษณะด้านคุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ หัวข้อเป็นผู้ที่มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ด้วยการสร้างหลักสูตร WIL สนับสนุนให้นักศึกษาออกสหกิจ/ ฝึกงาน มีความสอดคล้องอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

สำหรับผู้เชี่ยวชาญให้ค่าคะแนน

แบบสอบถามเคลฟายรอบที่ 2

เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำถามข้อที่ 1 คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ระดับความเหมาะสมในการกำหนด คุณลักษณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
“บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม”					
1. คุณค่าเฉพาะบุคคล					
1.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต					
1.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต					
1.3 เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล					
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
2.1 เป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
2.2 เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ					
2.3 เป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ					
2.4 เป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล					

คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตเพื่อบอกสภาพ ทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น	ระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดในแต่ละคุณลักษณะ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. คุณค่าเฉพาะบุคคล					
1.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต					
- มีจิตสำนึกที่ดีซื่อสัตย์สุจริต					
- มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					
- เป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ					
- เป็นแบบอย่างที่ดี					
- ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎระเบียบ กฎหมาย					
- ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ					
- มีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					
1.2 เป็นผู้มึจิตสาธารณะ					
- ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน					
- เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างสิ่งดีงาม และมีประโยชน์ต่อส่วนรวม					
- รวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อชุมชน					
- เป็นผู้นำนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อคณะฯ					
- เป็นตัวแทนนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อหน่วยงานภายนอก					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					
1.3 เป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล					
- มีความสามารถในการสื่อสารและเลือกรูปแบบการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม					
- มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
- มีความสามารถในการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม					
- มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี					
- เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					

คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตเพื่อบอกสภาพ ทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น	ระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดในแต่ละคุณลักษณะ				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
2.1 เป็นผู้ที่มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
- มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้สำหรับประกอบวิชาชีพ					
- มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนอย่างท่องแท้					
- มีความรู้ไปสร้างสรรค์หรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และ ประเทศชาติ					
- มีการบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม					
- มีการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					
2.2 เป็นผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์					
- มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุและผล					
- มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม					
- มีความสามารถในการตั้งคำถามต่อปัญหาต่าง ๆ					
- มีความสามารถในการถอดบทเรียนและสรุปประเด็นต่าง ๆ					
- มีความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูลและนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตตนเอง					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					
2.3 เป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ					
- มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ					
- มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศมากกว่า 1 ภาษา					
- มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศในการประกอบ วิชาชีพ					
- มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาต่างประเทศใน ชีวิตประจำวัน					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					

คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตเพื่อบอกสภาพ ทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น	ระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดในแต่ละคุณลักษณะ				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
2.4 เป็นผู้มีฉลาดทางด้านดิจิทัล					
- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้อย่าง เหมาะสม					
- นำเสนอข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม					
- วิเคราะห์ข้อเท็จจริงของข้อมูลบนสื่อต่าง ๆ					
- รับมือกับการคุกคามทางสื่อออนไลน์					
- รักษาความปลอดภัยของข้อมูลบนสื่อออนไลน์ได้					
- จัดสรรเวลาในการใช้ชีวิตบนสื่อออนไลน์ได้อย่าง เหมาะสม					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					

คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุ ซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น	ระดับความสอดคล้องระหว่างกิจกรรม ของแต่ละคุณลักษณะ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. คุณค่าเฉพาะบุคคล					
1.1 เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม					
- พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมจริยธรรม					
- พัฒนาแผนการอบรมกฎระเบียบและการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ					
- บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในหลักสูตรการเรียนการสอน และการทำกิจกรรมของนักศึกษา					
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นแบบอย่างที่ดี					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					
1.2 เป็นผู้มีจิตสาธารณะ					
- ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีจิตสาธารณะทั้งภายในและภายนอกคณะ					
- สร้างต้นแบบผู้มีจิตสาธารณะภายในคณะ					
- กำหนดให้นักศึกษารวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อสังคม					
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดี					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					
1.3 เป็นผู้มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล					
- จัดกิจกรรมการพัฒนาผู้นำ-ผู้ตาม ให้นักศึกษา					
- กำหนดให้นักศึกษาในทุกระดับจะต้องมีการวางแผนการทำงานตามระบบคุณภาพ (PDCA-PAR)					
- ถอดบทเรียนหลังการจัดกิจกรรมหลัก ๆ เพื่อร่วมกันวิพากษ์และร่วมรับฟังการทำงานของกลุ่ม					
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดี					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					

คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุ ซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น	ระดับความสอดคล้องระหว่างกิจกรรม ของแต่ละคุณลักษณะ				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
2.1 เป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
- สร้างหลักสูตร WIL เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาออกสหกิจ/ ฝึกงาน					
- สร้าง MOU กับสถานประกอบการที่ตรงสายของ นักศึกษา					
- จัดกิจกรรมที่มีการแข่งขันทางวิชาการ					
- สนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันกิจกรรมภายนอกคณะ					
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่เรียนดี หรือได้รับรางวัลที่มีผล ทางด้านวิชาการ					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					
2.2 เป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์					
- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดวิเคราะห์					
- จัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์					
- บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับหลักสูตรการเรียน การสอน					
- บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับการทำกิจกรรมของ นักศึกษา					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					
2.3 เป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ					
- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ					
- จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านภาษาต่างประเทศเพื่อ เพิ่มพูนความรู้					
- มีทุนสนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันทางวิชาการด้าน ภาษาต่างประเทศ					
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่ได้รับรางวัลต่างๆ					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					

คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุ ซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น	ระดับความสอดคล้องระหว่างกิจกรรม ของแต่ละคุณลักษณะ				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
2.1 เป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล					
- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านสื่อดิจิทัลโปรแกรมต่างๆ					
- จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านสื่อดิจิทัล					
- บูรณาการเทคโนโลยีกับหลักสูตรการเรียนการสอน					
- บูรณาการเทคโนโลยีกับการทำกิจกรรมของนักศึกษา					
- อื่น ๆ (ถ้ามี).....					

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในครั้งนี้

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์
จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากแบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 2

ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์

จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากแบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 2

คำถามข้อที่ 1 คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้อคำถามที่	มัธยฐาน (Median)	ฐานนิยม (Mode)	ควอไทล์ที่ 1 Q1	ควอไทล์ที่ 3 Q3	พิสัยอินเทอร์ควอไทล์ Q3-Q1
หัวข้อหลัก	5	5	5	5	0
1	5	5	5	5	0
1.1	5	5	5	5	0
1.2	5	5	5	4	1
1.3	5	5	5	4	1
2	5	5	5	5	0
2.1	5	5	5	4	1
2.2	5	5	5	5	0
2.3	5	5	5	4	1
2.4	4	4	5	4	1

ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์
 จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากแบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 2
 คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตเพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/คุณภาพ
 ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น

ข้อคำถามที่	มัธยฐาน (Median)	ฐานนิยม (Mode)	ควอไทล์ที่ 1 Q1	ควอไทล์ที่ 3 Q3	พิสัยอินเทอร์ควอไทล์ Q3-Q1
1.1.1	5	5	5	5	0
1.1.2	5	5	5	5	0
1.1.3	5	5	5	4	1
1.1.4	4	4	5	4	1
1.1.5	5	5	5	5	0
1.1.6	5	5	5	5	0
1.1.7	4	4	5	4	1
1.2.1	5	5	5	4.5	0.5
1.2.2	5	5	5	5	0
1.2.3	4	5	5	4	1
1.2.4	4	5	5	3	2
1.2.5	4	4	4.5	3	1.5
1.3.1	5	5	5	4.5	0.5
1.3.2	5	5	5	5	0
1.3.3	4	5	5	4	1
1.3.4	5	5	5	5	0
1.3.5	5	5	5	4.5	0.5
2.1.1	5	5	5	4.5	0.5
2.1.2	5	5	5	4	1
2.1.3	4	4	4.5	3	1.5
2.1.4	4	5	5	4	1
2.1.5	5	5	5	5	0
2.2.1	5	5	5	5	0
2.2.2	5	5	5	5	0

2.2.3	5	5	5	4	1
2.2.4	5	5	5	4	1
2.2.5	5	5	5	5	0
2.3.1	4	5	5	4	1
2.3.2	4	4	5	4	1
2.3.3	4	4	5	4	1
2.3.4	4	4	5	4	1
2.4.1	5	5	5	5	0
2.4.2	5	5	5	4	1
2.4.3	5	5	5	5	0
2.4.4	4	5	5	4	1
2.4.5	5	5	5	4	1
2.4.6	4	4	5	4	1

ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์
จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากแบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 2
คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือ
คุณสมบัติข้างต้น

ข้อคำถามที่	มัธยฐาน (Median)	ฐานนิยม (Mode)	ควอไทล์ที่ 1 Q1	ควอไทล์ที่ 3 Q3	พิสัยอินเทอร์ควอไทล์ Q3-Q1
1.1.1	4	4	5	4	1
1.1.2	4	4	5	3.5	1.5
1.1.3	5	5	5	4	1
1.1.4	4	5	5	4	1
1.2.1	5	5	5	4.5	0.5
1.2.2	4	4	5	4	1
1.2.3	5	5	5	4	1
1.2.4	4	4	5	4	1
1.3.1	5	5	5	4	1
1.3.2	5	5	5	4	1
1.3.3	5	5	5	4	1
1.3.4	4	4	5	4	1
2.1.1	5	5	5	4.5	0.5
2.1.2	5	5	5	4	1
2.1.3	4	4	5	4	1
2.1.4	4	5	5	4	1
2.1.5	5	5	5	4	1
2.2.1	5	5	5	5	0
2.2.2	5	5	5	4	1
2.2.3	5	5	5	4.5	0.5
2.2.4	5	5	5	5	0
2.3.1	5	5	5	4.5	0.5
2.3.2	5	5	5	4	1
2.3.3	5	5	5	4	1

2.3.4	5	5	5	4	1
2.4.1	5	5	5	4	1
2.4.2	5	5	5	4	1
2.4.3	5	5	5	4	1
2.4.4	5	5	5	4	1

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามเดลฟายเพื่อการวิจัย รอบที่ 3

แบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 3

เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจงสำหรับการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 3 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาตอบแบบสอบถามเรื่องนี้แก่ผู้วิจัยไปแล้ว ในรอบที่ 1 และ 2 สำหรับที่ 3 หรือรอบสุดท้ายนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่
 - 1.1 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ได้ทราบความคิดเห็นรวมของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่ม
 - 1.2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านตรวจสอบคำตอบของตนเองในรอบที่ 2 หากประสงค์จะเปลี่ยนแปลงคำตอบเสียใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่ม สามารถกระทำได้โดยการตอบแบบสอบถามฉบับนี้
 - 1.3 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นสอดคล้องกับกลุ่ม ได้ยืนยันที่จะไม่เปลี่ยนแปลงคำตอบเดิม
2. ในแต่ละข้อของแบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้แสดงค่าสถิติที่ได้จากการคำนวณของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่มในรอบที่สองไว้ โดยได้แสดงค่าสถิติเหล่านั้นด้วยสัญลักษณ์ต่อไปนี้
 - 2.1 สัญลักษณ์ดอกจัน * แทนค่ามัธยฐาน หรือ (Median) หมายถึง ค่าคะแนนกลางของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่ม
 - 2.2 สัญลักษณ์ \longleftrightarrow แทนค่า พิสัยควอไทล์ หรือ (Interquartile Range) หมายถึง ช่วงความเห็นสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่ม
 - 2.3 สัญลักษณ์กากบาท X แทนคำตอบของท่านที่ได้ตอบแบบสอบถามไปในรอบที่ 2
3. ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้ทบทวนคำตอบของท่านในรอบที่ 2 อีกครั้ง โดยตรวจสอบความหมายดอกจันในแบบสอบถามรอบที่ 3 ฉบับนี้ หากท่านประสงค์ยืนยันคำตอบเดิมหรือต้องการจะเปลี่ยนแปลงคำตอบในข้อใดก็ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเห็นตามที่ท่านปรารถนา
 - 3.1 คำตอบของท่านสอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอยู่แล้ว \leftrightarrow และท่านยืนยันคำตอบเดิม ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “สอดคล้อง ยืนยันคำตอบเดิม”
 - 3.2 คำตอบของท่านไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (ไม่อยู่ในอาณาเขตพิสัยควอไทล์ หรือ \leftrightarrow) แต่ท่านต้องการเปลี่ยนคำตอบให้สอดคล้องกับความคิดเห็นกลุ่ม ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ไม่สอดคล้อง ยืนยันคำตอบกลุ่ม”
 - 3.3 คำตอบของท่านไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (ไม่อยู่ในอาณาเขตพิสัยควอไทล์ หรือ \leftrightarrow) แต่ท่านต้องการยืนยันคำตอบเดิม ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ไม่สอดคล้อง ยืนยันคำตอบเดิม”

สำหรับผู้เชี่ยวชาญยืนยันค่าคะแนน

แบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 3
เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำถามข้อที่ 1 คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ระดับความเหมาะสมในการกำหนด คุณลักษณะของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์							
	5	4	3	2	1	สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เดิม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ กลุ่ม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เดิม
“บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม”	*							
1. คุณค่าเฉพาะบุคคล	*							
1.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	*							
1.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	*							
1.3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	*							
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ	*							
2.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	*							
2.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	*							
2.3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	*							
2.4 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	*							

คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกต เพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น	ระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดในแต่ละคุณลักษณะ							
	5	4	3	2	1	สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เต็ม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ กลุ่ม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เต็ม
1. คุณค่าเฉพาะบุคคล								
1.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต								
- มีจิตสำนึกที่ซื่อสัตย์สุจริต	← *							
- มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	← *							
- เป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ	← *	→						
- เป็นแบบอย่างที่ดี	← *	→						
- ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎระเบียบ กฎหมาย	← *							
- ยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพ	← *							
- มีความเข้าใจในวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย	← *	→						
1.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต								
- ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน	← *	→						
- เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสร้างสิ่งดีงาม และมีประโยชน์ ต่อส่วนรวม	← *							
- รวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อชุมชน	← *	→						
- เป็นผู้นำนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อคณะฯ	← *	→						
- เป็นตัวแทนนักศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อหน่วยงาน ภายนอก		← *	→					
1.3 เป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล								
- มีความสามารถในการสื่อสารและเลือกรูปแบบการ สื่อสารได้อย่างเหมาะสม	← *	→						
- มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	← *	→						

คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกต เพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น	ระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดในแต่ละคุณลักษณะ							
	5	4	3	2	1	สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เต็ม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ กลุ่ม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เต็ม
- มีความสามารถในการระดมความคิดเห็นของกลุ่ม	←	*						
- มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี	←	*						
- เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	←	*						
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ								
2.1 เป็นผู้ที่มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ								
- มีความรู้ที่สามารถนำไปใช้สำหรับประกอบวิชาชีพ	←	*						
- มีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้	←	*						
- มีความรู้ไปสร้างสรรค์หรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และ ประเทศชาติ		*	←					
- มีการบูรณาการองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม	←	*						
- มีการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง	←	*						
2.2 เป็นผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์								
- มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุและ ผล	←	*						
- มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	←	*						
- มีความสามารถในการตั้งคำถามต่อปัญหาต่าง ๆ	←	*						
- มีความสามารถในการถอดบทเรียนและสรุปประเด็น ต่าง ๆ	←	*						
- มีความสามารถในการสังเคราะห์ข้อมูลและนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตตนเอง	←	*						
2.3 เป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ								
- มีความสามารถในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ	←	*						
- มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศมากกว่า 1 ภาษา	←	*						

คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกต เพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ ที่สะท้อนถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น	ระดับความเหมาะสมของตัวชี้วัดในแต่ละคุณลักษณะ							
	5	4	3	2	1	สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เต็ม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ กลุ่ม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เต็ม
- มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศในการ ประกอบวิชาชีพ	←	*						
- มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ภาษาต่างประเทศ ในชีวิตประจำวัน	←	*						
2.4 เป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล								
- ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการแสวงหาความรู้ อย่างเหมาะสม	←	*						
- นำเสนอข้อมูลสารสนเทศด้วยเทคโนโลยี อย่างเหมาะสม	←	*						
- วิเคราะห์ข้อเท็จจริงของข้อมูลบนสื่อต่าง ๆ	←	*						
- รับมือกับการคุกคามทางสื่อออนไลน์	←	*						
- รักษาความปลอดภัยของข้อมูลบนสื่อออนไลน์ได้	←	*						
- จัดสรรเวลาในการใช้ชีวิตบนสื่อออนไลน์ได้อย่าง เหมาะสม	←	*						

คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อ บรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น	ระดับความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมของแต่ละตัวชี้วัด							
	5	4	3	2	1	สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เดิม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ กลุ่ม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เดิม
1. คุณค่าเฉพาะบุคคล								
1.1 เป็นผู้มีความรอบรู้								
- พัฒนาโปรแกรมส่งเสริมจริยธรรม	←	*						
- พัฒนาแผนการอบรมกฎระเบียบและการปฏิบัติตาม หลักจรรยาบรรณของวิชาชีพ	←	*	→					
- บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมในหลักสูตรการเรียน การสอน และการทำงานกิจกรรมของนักศึกษา	←	*	→					
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นแบบอย่างที่ดี	←	*						
1.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต								
- ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีจิตสาธารณะทั้งภายใน และภายนอกคณะ	←	*	→					
- สร้างต้นแบบผู้มีจิตสาธารณะภายในคณะ	←	*	→					
- กำหนดให้นักศึกษารวมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อสังคม	←	*	→					
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและ แบบอย่างที่ดี	←	*	→					
1.3 เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคม								
- จัดกิจกรรมการพัฒนาผู้นำ-ผู้ตาม ให้กับนักศึกษา	←	*	→					
- กำหนดให้นักศึกษาในทุกระดับจะต้องมีการวางแผน การทำงานตามระบบคุณภาพ (PDCA-PAR)	←	*	→					
- ถอดบทเรียนหลังการจัดกิจกรรมหลัก ๆ เพื่อร่วมกัน วิพากษ์และร่วมรับฟังการทำงานของกลุ่ม	←	*	→					
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาในการเป็นผู้นำและ แบบอย่างที่ดี	←	*	→					

คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อ บรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น	ระดับความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมของแต่ละตัวชี้วัด							
	5	4	3	2	1	สอดคล้อง ยิ่งขึ้น คำตอบ เดิม	ไม่ สอดคล้อง ยิ่งขึ้น คำตอบ กลุ่ม	ไม่ สอดคล้อง ยิ่งขึ้น คำตอบ เดิม
2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ								
2.1 เป็นผู้ที่มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ								
- สร้างหลักสูตร WIL เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษา ออกสหกิจ/ฝึกงาน	*	↔						
- สร้าง MOU กับสถานประกอบการที่ตรงสายของ นักศึกษา	*	↔						
- จัดกิจกรรมที่มีการแข่งขันทางวิชาการ	*	↔						
- สนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันกิจกรรมภายนอก คณะ	*	↔						
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่เรียนดี หรือได้รับรางวัล ที่มีผลทางด้านวิชาการ	*	↔						
2.2 เป็นผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์								
- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดวิเคราะห์	*	↔						
- จัดอบรมหลักสูตรการพัฒนาทักษะการคิดเชิง วิเคราะห์	*	↔						
- บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับหลักสูตรการ เรียนการสอน	*	↔						
- บูรณาการทักษะการคิดวิเคราะห์กับการทำกิจกรรม ของนักศึกษา	*	↔						
2.3 เป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ								
- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางด้าน ภาษาต่างประเทศ	*	↔						
- จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนความรู้	*	↔						
- มีทุนสนับสนุนให้นักศึกษาไปแข่งขันทางวิชาการ ด้านภาษาต่างประเทศ	*	↔						
- ส่งเสริม ยกย่อง นักศึกษาที่ได้รับรางวัลต่างๆ	*	↔						

คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อ บรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือคุณสมบัติข้างต้น	ระดับความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมของแต่ละตัวชี้วัด							
	5	4	3	2	1	สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เดิม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ กลุ่ม	ไม่ สอดคล้อง ยืนยัน คำตอบ เดิม
2.1 เป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล								
- จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านสื่อดิจิทัลโปรแกรม ต่างๆ	*	←→						
- จัดอบรมคอร์สระยะสั้นทางด้านสื่อดิจิทัล	*	←→						
- บูรณาการเทคโนโลยีกับหลักสูตรการเรียนการสอน	*	←→						
- บูรณาการเทคโนโลยีกับการทำกิจกรรมของ นักศึกษา	*	←→						

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในครั้งนี้

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์
จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากแบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 3

ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์
จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากแบบสอบถามเดลฟายรอบที่ 3
คำถามข้อที่ 1 คุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่โดดเด่นของนักศึกษา
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้อความที่	มัธยฐาน (Median)	ฐานนิยม (Mode)	ควอไทล์ที่ 1 Q1	ควอไทล์ที่ 3 Q3	พิสัยอินเทอร์ควอไทล์ Q3-Q1
หัวข้อหลัก	5	5	5	5	0
1	5	5	5	5	0
1.1	5	5	5	5	0
1.2	5	5	5	4	1
1.3	5	5	5	4	1
2	5	5	5	5	0
2.1	5	5	5	4	1
2.2	5	5	5	5	0
2.3	5	5	5	4	1
2.4	4	4	5	4	1

ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์
 จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากแบบสอบถามเคลฟายรอบที่ 3
 คำถามข้อที่ 2 ตัวชี้วัดเชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตเพื่อบอกสภาพทั้งในเชิงปริมาณ/คุณภาพ
 ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาข้างต้น

ข้อคำถามที่	มัธยฐาน (Median)	ฐานนิยม (Mode)	ควอไทล์ที่ 1 Q1	ควอไทล์ที่ 3 Q3	พิสัยอินเทอร์ควอไทล์ Q3-Q1
1.1.1	5	5	5	5	0
1.1.2	5	5	5	5	0
1.1.3	5	5	5	4	1
1.1.4	4	4	5	4	1
1.1.5	5	5	5	5	0
1.1.6	5	5	5	5	0
1.1.7	4	4	5	4	1
1.2.1	5	5	5	4.5	0.5
1.2.2	5	5	5	5	0
1.2.3	4	4	5	4	1
1.2.4	4	5	5	3	2
1.2.5	4	4	4	3	1
1.3.1	5	5	5	5	0
1.3.2	5	5	5	5	0
1.3.3	4	4	5	4	1
1.3.4	5	5	5	5	0
1.3.5	5	5	5	5	0
2.1.1	5	5	5	5	0
2.1.2	5	5	5	4.5	0.5
2.1.3	4	4	4	3	1
2.1.4	4	5	5	4	1
2.1.5	5	5	5	5	0
2.2.1	5	5	5	5	0
2.2.2	5	5	5	5	0

2.2.3	5	5	5	4	1
2.2.4	5	5	5	4	1
2.2.5	5	5	5	5	0
2.3.1	4	4	5	4	1
2.3.2	4	4	5	4	1
2.3.3	4	4	5	4	1
2.3.4	4	4	5	4	1
2.4.1	5	5	5	5	0
2.4.2	5	5	5	4.5	0.5
2.4.3	5	5	5	5	0
2.4.4	4	4	5	4	1
2.4.5	5	5	5	4	1
2.4.6	4	4	5	4	1

ผลการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์
 จากคำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากแบบสอบถามเคลฟายรอบที่ 3
 คำถามข้อที่ 3 กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หน่วยงานสามารถดำเนินการเพื่อบรรลุซึ่งคุณลักษณะหรือ
 คุณสมบัติข้างต้น

ข้อคำถามที่	มัธยฐาน (Median)	ฐานนิยม (Mode)	ควอไทล์ที่ 1 Q1	ควอไทล์ที่ 3 Q3	พิสัยอินเทอร์ควอไทล์ Q3-Q1
1.1.1	4	4	5	4	1
1.1.2	4	4	5	4	1
1.1.3	5	5	5	4.5	0.5
1.1.4	4	4	5	4	1
1.2.1	5	5	5	4.5	0.5
1.2.2	4	4	5	4	1
1.2.3	5	5	5	4	1
1.2.4	4	4	5	4	1
1.3.1	5	5	5	4	1
1.3.2	5	5	5	4	1
1.3.3	5	5	5	4	1
1.3.4	4	4	5	4	1
2.1.1	5	5	5	4.5	0.5
2.1.2	5	5	5	4.5	0.5
2.1.3	4	4	5	4	1
2.1.4	4	4	5	4	1
2.1.5	5	5	5	4	1
2.2.1	5	5	5	5	0
2.2.2	5	5	5	4	1
2.2.3	5	5	5	4.5	0.5
2.2.4	5	5	5	5	0
2.3.1	5	5	5	4.5	0.5
2.3.2	5	5	5	4	1
2.3.3	5	5	5	4	1
2.3.4	5	5	5	4	1
2.4.1	5	5	5	4	1
2.4.2	5	5	5	4	1
2.4.3	5	5	5	4	1
2.4.4	5	5	5	4	1

ภาคผนวก ข
หนังสือบันทึกข้อความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลการวิจัย
ทั้งตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความภายในและภายนอก

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานวิจัยและวารสาร คณะศิลปศาสตร์ โทร.6675

ที่ มอ 112/63-ว 5128

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวไตรภกา นุ่นเกลี้ยง นักวิชาการอุดมศึกษาชำนาญการ สังกัดคณะศิลปศาสตร์ อยู่ระหว่างการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ นักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

ในการนี้ คณะศิลปศาสตร์จึงขออนุญาตท่านตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วยแล้ว โดยข้อมูลทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ การนำเสนอผลการศึกษาจะวิเคราะห์ และนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น พร้อมกันนี้ ขอให้ส่งเอกสารที่ดำเนินการทั้งหมดแล้วไปยัง นางสาวไตรภกา นุ่นเกลี้ยง ภายในวันที่.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.เข็มทอง สิ้นวงศ์สุวรรณ)

รองคณบดีฝ่ายวิจัย นวัตกรรมและพันธกิจเพื่อสังคม

ปฏิบัติการแทน คณบดีคณะศิลปศาสตร์

หัวหน้าโครงการ นางสาวไตรภกา นุ่นเกลี้ยง โทร. 074-286656 หรือ 098-0756136

แบบชี้แจงข้อมูลสำหรับอาสาสมัครโครงการวิจัย
ที่ใช้แบบสอบถามตอบด้วยตนเอง

เรียน.....

เนื่องด้วย ข้าพเจ้า นางสาวไตรศิกา นุ่นเกลี้ยง กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (ระบุเป็นข้อๆ)

1. เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์
 2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ สำหรับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้คือ (ต่ออาสาสมัคร/สภานักเรียน/วิชาการ/ส่วนรวม)
1. ด้านผลผลิต (Output) ผลที่เกิดขึ้นโดยตรงหลังจากการดำเนินการวิจัยเสร็จสิ้น ได้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พร้อมองค์ความรู้ถึงรูปแบบการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตดังกล่าว
 2. ด้านผลลัพธ์ (Outcome) ผลที่เกิดขึ้นเนื่องจากผลผลิต ได้ข้อมูลที่สะท้อนจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง รวมถึงทิศทางในการดำเนินงานสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาที่สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3. ด้านผลกระทบ (Impact) ผลระยะยาวที่อาจเกิดขึ้น หรือผลต่อเนื่องจากผลลัพธ์ ข้อมูลที่ได้พร้อมรับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาของบัณฑิตคณะศิลปศาสตร์ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของคณะในการแข่งขันกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ (นิชาวดี ดาเนินเหิง, 2559, น. 4) ผู้วิจัยยังเล็งเห็นถึงผลประโยชน์ของงานวิจัยว่างานวิจัยชิ้นนี้ยังมีประโยชน์ต่อชุมชน คือ คณะศิลปศาสตร์ และต่อผู้เกี่ยวข้องเนื่องจากสามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยมาใช้ในการผลิตบัณฑิตให้ตรงตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาดังกล่าว โดยขอให้ท่านตอบตามความเป็นจริง เพราะคำตอบของท่านมีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของท่านไว้เป็นความลับ และผลการวิจัยจะนำเสนอในลักษณะภาพรวม ไม่ระบุชื่อ/ ข้อมูลส่วนตัวของท่าน จึงไม่เกิดผลกระทบต่อการใช้งานของท่านแต่ประการใด

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัย โปรดติดต่อได้ที่ นางสาวไตรศิกา นุ่นเกลี้ยง ตำแหน่ง นักวิชาการอุดมศึกษาชำนาญการ สังกัดงานกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เบอร์โทรสำนักงาน 074-286656 เบอร์โทรศัพท์ส่วนตัว 098-0756136 หรือ E-mail: traithika@gmail.com

หากท่านมีปัญหาสงสัยเกี่ยวกับสิทธิของท่านขณะเข้าร่วมการวิจัยนี้ ต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติม โปรดสอบถามได้ที่ งานหลักสูตรและพัฒนาคุณภาพ กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 94000 หรือทางโทรศัพท์หมายเลข (073) 331251

ขอขอบคุณอย่างสูง

๒๖๓๕
(นางสาวไตรศิกา นุ่นเกลี้ยง)
หัวหน้าโครงการวิจัย

เอกสารการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓
วันที่รับรอง..... 11 พฤษภาคม ๒๕๖๓
รหัสโครงการ..... ปส.๒๒.๒-๑๗๕/๖๓

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เอกสารที่ 4

เอกสารแสดงความยินยอมอาสาสมัครวิจัยที่ได้รับการบอกกล่าว

ข้าพเจ้า (นาย/ นาง/ นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
อาศัยอยู่บ้านเลขที่..... ถนน..... แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
ได้รับฟังคำอธิบายจาก นางสาวไตรศิกา นุ่นเกลี้ยง เกี่ยวกับการเป็นอาสาสมัครในโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนา
ตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ก่อนที่จะลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายให้ข้าพเจ้าทราบถึง
วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย รวมทั้งประโยชน์และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่าง
ละเอียดตลอดจนใช้เวลาในการซักถามข้อสงสัยต่างๆ จนเข้าใจ

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากข้าพเจ้าโดยขอให้ ตอบแบบสอบถาม ซึ่งใช้เวลาประมาณ 10 วัน เพื่อนำ
ข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ และ
เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หลังจากนั้นผู้วิจัยจะทำลายแบบสอบถาม เทียบบันทึกเสียงที่เป็นข้อมูล ภายใน
ระยะเวลา 1 ปี ผู้วิจัยอาจมีความจำเป็นต้องแสดงข้อมูลของข้าพเจ้าแก่สาธารณะ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอเฉพาะ
ในภาพรวมของผลการวิจัยและใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

ข้าพเจ้าเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจและข้าพเจ้าสามารถถอนตัวจากการเป็นอาสาสมัคร
โครงการวิจัยนี้เมื่อใดก็ได้ถ้าข้าพเจ้าต้องการโดยไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าสามารถติดต่อหัวหน้าโครงการวิจัย นางสาวไตรศิกา นุ่นเกลี้ยง ได้ที่ งานกิจการนักศึกษาและ
ศิษย์เก่าสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หรือ บ้านเลขที่ 72 ซอย 2 ถนนกาญจนวนิชย์
ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110 โทรศัพท์ที่ทำงาน 074-286656 หรือโทรศัพท์ส่วนตัว
098-0756136

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้วและได้ลงนามในเอกสารแสดงความยินยอมนี้ด้วยความเต็มใจ

(ลงนาม).....อาสาสมัคร

(ลงนาม).....พยาน

()

()

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เอกสารการรับรองจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓
วันที่รับรอง..... 11 พฤศจิกายน 2563
รหัสโครงการ..... ps.v.p.h.2-๐๕๕/๖3
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ที่ ฮว 68112/64-0436

คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่
จ.สงขลา 90112

3 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ขอบขออนุญาตในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

ผู้วิจัย (นางสาวไตรภกา นุ่นเกลี้ยง) ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านที่ได้กรุณาแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามรอบที่ 1 โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำหรับแบบสอบถามรอบที่ 2 ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการตอบแบบสอบถามและสอบถามสัมภาษณ์เพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 ท่าน โดยผู้วิจัยมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในมุมมองของผู้วิจัย แต่คงความหมายของใจความสำคัญในแต่ละประเด็นไว้ดังเดิม โดยสรุปได้ดังนี้

ผู้วิจัยพบว่า ปัจจุบันการว่างงานของบัณฑิตในประเทศไทยมีจำนวนมาก รวมทั้งบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีทั้งอัตราส่วนการว่างงานจำนวนหนึ่ง และมีการได้งานทำทั้งภาครัฐและเอกชน การประกอบอาชีพหรือธุรกิจส่วนตัว ซึ่งสาเหตุหลักๆ มาจาก 1. การขาดทักษะและประสบการณ์วิชาชีพ 2. การขาดองค์ความรู้ที่จำเป็นในการทำงาน 3. สาขาวิชาที่เลือกเรียน 4. ค่านิยมทางสังคม ดังนั้นเพื่อให้บัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็น "บัณฑิตที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม" ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญอย่างรอบด้าน และขอกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ดังนี้

"บัณฑิตศิลปศาสตร์ เป็นผู้ที่มีคุณค่าทั้งต่อตนเองและสังคม"

1. คุณค่าเฉพาะบุคคล

- 1.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.2 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตระหว่างบุคคล

2. คุณค่าทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

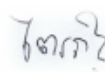
- 2.1 เป็นผู้มีทักษะทางด้านวิชาการและวิชาชีพ
- 2.2 เป็นผู้ที่มีทักษะการคิดวิเคราะห์
- 2.3 เป็นผู้มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ
- 2.4 เป็นผู้มีความฉลาดทางด้านดิจิทัล

อนึ่งแบบสอบถามในรอบที่ 2 นี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้จัดอันดับความสำคัญของข้อความในแต่ละข้อที่คาดว่าจะเป็นไปได้

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 และส่งคืนภายในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564 เพื่อให้ผลการวิจัยมีความเที่ยงตรง ช่วงระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ควรเป็นระยะเวลาที่ไม่ห่างกันมากนัก

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความกรุณาของท่านอีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านตลอดจนสนับสนุนกระบวนการวิจัย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวไตรภกา นุ่นเกลี้ยง)

ผู้วิจัย

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เกษรชัย และทีม

สาขาวิชาสังคม วัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โทร (074) 286678 , (074) 286702

ผู้วิจัย

นางสาวไตรภกา นุ่นเกลี้ยง

งานกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โทร (074) 286656 , (098) 0756136

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์ โทร. 6656

ที่ มอ 112.1/64-0648

วันที่ 23 มีนาคม 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

ผู้วิจัย (นางสาวไตรถิภา นุ่นเกลี้ยง) ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านที่ได้กรุณาแสดงความคิดเห็นในแบบสอบถามรอบที่ 1 และ รอบที่ 2 โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สำหรับแบบสอบถามรอบที่ 3 ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่

1. เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ได้ทราบความคิดเห็นรวมของผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่ม
2. เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านตรวจสอบคำตอบของตนเองในรอบที่ 2 หากประสงค์จะเปลี่ยนแปลงคำตอบเสียใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญทั้งกลุ่ม สามารถกระทำได้โดยการตอบแบบสอบถามฉบับนี้
3. เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเห็นสอดคล้องกับกลุ่ม ได้ยืนยันที่จะไม่เปลี่ยนแปลงคำตอบเดิม

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามรอบที่ 3 และส่งคืนภายในวันที่ 30 มีนาคม 2564 เพื่อให้ผลการวิจัยเรื่องนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความกรุณาของท่านอีกครั้งหนึ่ง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านตลอดจนสนับสนุนกระบวนการวิจัย

ขอแสดงความนับถือ

ไตรถิ

(นางสาวไตรถิภา นุ่นเกลี้ยง)

ผู้วิจัย

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.เกษรชัย และหิมา

สาขาวิชาสังคม วัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โทร (074) 286678 , (074) 286702

ผู้วิจัย

นางสาวไตรถิภา นุ่นเกลี้ยง

งานกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

โทร (074) 286656 , (098) 0756136

๑๑

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล ไตรถิกา นุ่นเกลี้ยง
 วัน เดือน ปี เกิด 18 กรกฎาคม 2525
 ที่อยู่ปัจจุบัน 72 ซอย 2 ถนนกาญจนวนิช ตำบลหาดใหญ่
 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
 ที่ทำงานปัจจุบัน งานกิจการนักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เลขที่ 15 ถนนกาญจนวนิช
 ตำบลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ สงขลา 90110
 ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน นักวิชาการอุดมศึกษาชำนาญการ

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2549-ปัจจุบัน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2548 บธ.บ. (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
 พ.ศ. 2554 ศศ.ม. (พัฒนามนุษย์และสังคม) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รายงานการวิจัย

กรีชฎา นุ่นเกลี้ยง. (2554). การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาที่ทำกิจกรรม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 วิทยาเขตหาดใหญ่ [สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
 ไตรถิกา นุ่นเกลี้ยง. (2557). ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและผลกระทบของการจัดกิจกรรมการรับน้องใหม่
 และประชุมเชียร์ของนักศึกษาคณะ ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่.
 คลังปัญญา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. <https://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2016/11116/1/415818.pdf>